

Centraal Bureau voor de Statistiek

Divisie Dataverzameling

WoON 2018 - Woningmarktmodule

Onderzoeksverantwoording Dataverzameling

Versie: 1.0
Status: Eindrapportage
Auteur: Björn Janssen
Projectnummer: 302599
Datum: 29 augustus 2018

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Randvoorwaarden	4
2.1	Randvoorwaarden WoON-regulier.....	4
2.2	Aanvullende randvoorwaarden WoON-oversampling	9
3.	Onderzoeksopzet	10
3.1	Steekproefontwerp.....	10
3.1.1	WoON-regulier.....	10
3.1.2	WoON-oversampling.....	12
3.2	Vragenlijstontwerp	12
3.3	Waarneemstrategie en logistieke uitwerking.....	15
3.3.1	WoON-regulier.....	15
3.3.2	WoON-oversampling.....	22
3.3.3	Risico-maatregelen	24
4.	Instructie interviewers	26
5.	Uitvoering veldwerk.....	26
5.1	Organisatie	26
5.2	Aanpassingen onderzoeksopzet.....	27
5.3	Veldwerkresultaten.....	29
5.3.1	Respons WoON-regulier.....	30
5.3.2	Respons WoON-regulier naar achtergrondkenmerken.....	32
5.3.3	Herbenaderingen ter bevordering respons	36
5.3.4	Respons WoON-oversampling.....	38
5.3.5	Vragenlijstduur.....	40
	Referenties.....	40
	Bijlage 1 Toegepaste brieven bij WoON 2018	41

1. Inleiding

Sinds 1964 laat het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) onderzoek uitvoeren naar de woonsituatie van huishoudens ter ondersteuning van de beleidsvoorbereiding, beleidsevaluatie en beleidsverantwoording. Jarenlang leverden twee basisonderzoeken hiervoor de gegevens: het Woningbehoefte-onderzoek (WBO) en de Kwalitatieve woningregistratie (KWR). Beide onderzoeken zijn vanaf 2006 vervangen door het Woon Onderzoek Nederland (WoON). Het WoON is een programma dat bestaat uit een basisonderzoek dat eens in de drie jaar wordt uitgevoerd, de zogenoemde module Woningmarkt, en een aantal vervolgmodes waarbinnen specifieke onderwerpen worden onderzocht. De Woningmarktmodule is primair bedoeld om informatie te verzamelen over de actuele situatie op de woningmarkt. Naast een landelijke waarneming wordt aan provincies, gemeenten of corporaties de mogelijkheid geboden om gezamenlijk of apart, tegen betaling extra responsen te verkrijgen zodat ook op lokaal niveau betrouwbare uitspraken kunnen worden gedaan op basis van de Woningmarktmodule. CBS is ook verantwoordelijk voor de uitvoering van deze zogenoemde oversampling. Voor WoON 2018 is met 18 partijen een contract afgesloten.

De dataverzameling voor het landelijke deel van de Woningmarktmodule 2018, in onderliggende document WoON-regulier genoemd, is door CBS uitgevoerd vanaf half augustus 2017 tot en met april 2018. De dataverzameling voor het oversamplingsdeel, in onderliggende document WoON-oversampling genoemd, is uitgevoerd vanaf oktober 2017 tot en met april 2018.

In hoofdstuk 2 zijn de randvoorwaarden opgenomen waaraan de uitvoering van het onderzoek moet voldoen. In hoofdstuk 3 wordt inzicht gegeven in de opzet van het onderzoek en worden het steekproefontwerp, het vragenlijstontwerp en de voorgenomen benaderingsstrategie toegelicht. Hoofdstuk 4 beschrijft de instructie. In hoofdstuk 5 wordt verslag gedaan van de uitvoering van het veldwerk.

2. Randvoorwaarden

2.1 Randvoorwaarden WoON-regulier

Bij het ontwerp van het onderzoeksdesign voor de landelijke waarneming is uitgegaan van de volgende randvoorwaarden. De projectovereenkomst WoON 2018, module Woningmarkt [1] is hiervoor als uitgangspunt gebruikt.

1. Alle werkzaamheden ter voorbereiding van het veldwerk zoals onder meer het programmeren van de vragenlijst, de routingcontrole, het opstellen en geven van een instructie aan interviewers en het ontwikkelen van de benaderingsstrategie worden door het CBS uitgevoerd, zie artikel 2 lid 4 uit [1].
2. De doelpopulatie bestaat uit de in Nederland woonachtige personen van 18 jaar of ouder op 1-1-2018, die deel uitmaken van particuliere huishoudens, zie artikel 1 lid 1 uit [1].
3. De periode van waarneming voor de Woningmarktmodule start op 10 augustus 2017 en eindigt op 30 april 2018. Met de cawi-waarneming zal in zeven gelijke porties over de periode 10 augustus 2017 tot en met 8 februari 2018 worden gestart.
4. Bij de benadering van potentiële respondenten wordt gestart met een internetwaarneming (cawi), gevolgd door herbenaderingen via cati of capi, zie bijlage 1 lid 1 uit [1].
5. Om met grotere zekerheid te voldoen aan de responseisen wordt bij de toe te passen mixed mode waarneemstrategie, cawi gevolgd door cati / capi, gewerkt met vaste steekproefomvang per mode, zie artikel 5 lid 1b uit [1]. De steekproef voor cawi zal iets groter worden gemaakt en de herbenaderbare cawi non-respons zal aselekt worden uitgedund tot vooraf vastgestelde omvang voor cati en capi. Er zal een steekproef worden uitgezet van 71.225 personen, waarvan naar verwachting 68.151 personen de volledige mixed-mode strategie zullen doorlopen en 3.074 personen alleen via de cawi waarneming zullen worden waargenomen.
6. De steekproef die de volledige mixed-mode waarneemstrategie ondergaat, levert naar verwachting 40.000 volledige responsen op plus of min 252, zie artikel 5 lid 1c uit [1]. Volgens bijlage 1 lid 3 uit [1] geldt een respons als volledig indien minder dan 15% van een in overleg bepaalde set vragen (te bepalen rond 15 maart 2017,) met 'weet niet' of 'weigert' is beantwoord.
7. Volgens artikel 5 lid 1d uit [1] wordt een ongewogen responspercentage van naar verwachting 57,7% gerealiseerd op de totale steekproef van 71.225.
8. Het steekproefontwerp wordt in overleg met BZK vastgesteld.
9. De steekproef is een personensteekproef getrokken uit het personensteekproefkader dat opgebouwd is vanuit de Basis Registratie Personen (BRP), zie bijlage 1 lid 5 uit [1].
10. De trekkingskans van personen zal niet recht evenredig zijn met de bevolkingsomvang. Partners in een huishouden krijgen een half keer zo grote trekkingskans als de overige leden van het huishouden, zie bijlage 1 lid 9 uit [1].
11. Conform bijlage 1 lid 6 uit [1] wordt bij de uitwerking van het steekproefontwerp voor de woningmarktmodule Nederland verdeeld in 19 deelgebieden die onderstaand worden

gespecificeerd. In elk van de 19 gebieden is uitgegaan van een gewenst aantal volledige responsen van 1.200. Om met grote zekerheid te kunnen voldoen aan deze responsens wordt er in het steekproefontwerp voor gezorgd dat in elk van de gebieden de linkergrens van het 95%-betrouwbaarheidsinterval van het verwacht aantal respondenten ten minste gelijk is aan 1.200. Hierdoor wordt er voor gezorgd dat er met grote waarschijnlijkheid inderdaad tenminste 1.200 respondenten per gebied zijn. Om dit te realiseren wordt de steekproef in gebieden c, e, f en p groter getrokken dan het geval zou zijn geweest bij een evenredige verdeling van de steekproef over Nederland. De onderscheiden gebieden zijn:

- a) Provincie Groningen
- b) Provincie Friesland
- c) Provincie Drenthe
- d) Corop Twente
- e) Provincie Overijssel excl. Corop Twente
- f) Provincie Flevoland
- g) Corop Arnhem/Nijmegen
- h) Provincie Gelderland excl. Corop Arnhem/Nijmegen
- i) Gemeente Utrecht en omgeving¹
- j) Provincie Utrecht excl. Gemeente Utrecht en omgeving
- k) Corop Groot-Amsterdam en Corop Zaanstreek
- l) Provincie Noord-Holland excl. Corop Groot-Amsterdam en Zaanstreek
- m) Corop Agglomeratie Den Haag
- n) Corop Groot-Rijnmond
- o) Provincie Zuid-Holland excl. Corop Groot-Rijnmond en Agglomeratie Den Haag
- p) Provincie Zeeland
- q) Corop Zuidoost Noord-Brabant
- r) Provincie Noord-Brabant excl. Corop Zuidoost Noord-Brabant
- s) Provincie Limburg

Bij het definiëren van de gemeentes wordt de gemeentelijke indeling van 2017 gebruikt gedurende het hele onderzoek.

12. Conform bijlage 1 lid 7 uit [1] wordt het steekproefontwerp voor de Woningmarktmodule uitgebreid ten behoeve van extra waarneming in de zogenoemde krimpgebieden, te weten:
 - Eemsdelta (Appingedam, Delfszijl, Eemsmond, Loppersum)
 - De Marne (de Marne)
 - Oost-Groningen (Bellingwedde, Menterwolde, Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Veendam, Vlagtwedde)
 - Noordoost Fryslân (Achtkarspelen, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Kollumerland en Nieuwkruisland, Tytjerksteradiel)

¹ bevat gemeenten Utrecht, Bunnik, de Bilt, Houten, IJsselstein, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Vianen en Zeist.

- Achterhoek (Aalten, Bronckhorst, Berkelland, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk)
- Zeeuws-Vlaanderen (Hulst, Sluis, Terneuzen)
- Maastricht-Mergelland (Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals, Valkenburg aan de Geul)
- Parkstad (Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Nuth, Landgraaf, Onderbanken, Simpelveld, Voerendaal)
- Westelijke Mijnstreek (Beek, Schinnen, Stein, Sittard-Geleen).

In het ontwerp voor de steekproef voor de extra waarneming worden deze krimpgebieden op gemeenteniveau geclusterd naar combinatie van provincie en stedelijkheid. Hierbij wordt de stedelijkheid in 2 groepen verdeeld: stedelijk (zeer sterk, sterk en matig stedelijk) en niet stedelijk (weinig en niet stedelijk). In Groningen wordt het onderscheid tussen stedelijk en niet stedelijk niet gemaakt. De combinatie Groningen en stedelijk betreft namelijk alleen de gemeente Appingedam. Dit levert de volgende indeling:

- K1. Groningen (krimpgebieden Eemdelta, de Marne en Oost-Groningen).
- K2. Friesland (krimpgebied Noordoost Fryslân).
- K3. Gelderland stedelijk (krimpgebied Achterhoek, gemeenten Doetinchem en Winterswijk).
- K4. Gelderland niet stedelijk (krimpgebied Achterhoek, overige gemeenten).
- K5. Zeeland (krimpgebied Zeeuws-Vlaanderen).
- K6. Limburg stedelijk (krimpgebied Maastricht-Mergelland: gemeente Maastricht, krimpgebied Parkstad, gemeenten Landgraaf, Brunssum, Kerkrade, Heerlen en krimpgebied Westelijke Mijnstreek gemeente Sittard-Geleen).
- K7. Limburg niet stedelijk (overige gemeenten in krimpgebied Maastricht-Mergelland, Parkstad en Westelijke Mijnstreek).

Tabel 2.1 geeft de gebieden die resulteren uit de clustering naar stedelijkheid en provincie met de bijbehorende responsen die naar verwachting worden gerealiseerd in de Woningmarktmodule (onderdeel van de 40.000). In elk van de 7 gebieden is uitgegaan van een gewenst aantal volledige respondenten van 600. Ook voor deze gebieden wordt met vaste omvangen voor de telefonische en aan-huis waarneming gewerkt: de internet steekproef wordt zodanig vergroot dat de linkergrens van het 95%-betrouwbaarheidsinterval van het aantal respondenten gelijk is aan 600. In tabel 2.1 wordt aangegeven hoeveel responsen er naar verwachting extra moeten worden gerealiseerd, en die dus geen onderdeel uitmaken van de 40.000 responsen voor de Woningmarktmodule, in elk van de 7 gebieden conform deze werkwijze en de bijbehorende steekproefaantallen. Naast de 40.000 volledige respons zoals genoemd in randvoorwaarde 6 worden er in de krimpgebieden naar verwachting 1.483 volledige responsen extra gerealiseerd, zie artikel 1 lid 3 uit [1].

Tabel 2.1 Verwacht aantal volledige respons Woningmarktmodule en extra steekproef per gebied

Nr.	Naam gebied	Respons WoON	Extra respons	Steekproef
K1	Groningen	529	101	163
K2	Friesland	284	346	553
K3	Gelderland, stedelijk	198	433	710
K4	Gelderland, niet stedelijk	484	147	241
K5	Zeeland	351	280	474
K6	Limburg, stedelijk	1.093	0	0
K7	Limburg, niet stedelijk	455	176	281
Totaal		3.394	1.483	2.422

13. Uitgaande van het steekproefontwerp op basis van randvoorwaarde 11 is uitgerekend wat het verwachte aantal personen van 65 jaar of ouder, niet-westers allochtonen en personen met een laag inkomen² in de steekproef is, zie tabel 2.2. Tijdens het veldwerk zal worden gerapporteerd over het aantal volledige responsen per gebied naar doelgroep. Er zal echter niet worden gestuurd op de aantallen in tabel 2.2.

Tabel 2.2 Verwacht aantal volledige responsen per gebied naar doelgroep

Gebied	65 plus	Laag inkomen	Niet-westers allochtoon
a	313	463	78
b	394	350	42
c	301	266	25
d	336	320	93
e	284	232	56
f	193	248	206
g	366	414	109
h	731	513	79
i	267	378	159
j	317	206	73
k	598	814	543
l	763	560	167
m	412	420	338
n	664	705	478
o	739	646	216
p	341	236	42
q	419	405	93
r	958	780	235
s	682	626	100
Totaal	9.077	8.581	3.130

14. Iedere steekproefportie wordt verrijkt met telefoonnummers. De nummerverrijking wordt door het CBS uitbesteed naar de bedrijven Experian en EDM.

² dit zijn personen die op basis van inkomen en vermogen recht hebben op huurtoeslag

15. Volgens bijlage 1 lid 2 uit [1] bepaalt CBS de benaderingsstrategie per waarnemingsmode en bespreekt deze met BZK. Op basis van de voorgestelde benaderingsstrategie wordt naar verwachting een aandeel in de responsen van circa 62% internet (cawi), 22% telefonisch (cati) en 16% aan-huis (capi) gerealiseerd, zie artikel 5 lid 1d uit [1].
16. De samenstelling van de vragenlijst vindt in onderling overleg tussen BZK en CBS plaats op basis van de vastgestelde informatiebehoefte door BZK. Bij de vraagformuleringen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de eerder door BZK gebruikte formuleringen.
17. Variabelenamen in de vragenlijst worden zoveel als mogelijk gelijk gehouden aan die van de Woningmarktmodule 2015.
18. De vragenlijst wordt geprogrammeerd door CBS. De routing binnen de cati / capi vragenlijst wordt zowel door CBS als door een onafhankelijk partij getoetst, zie bijlage 1 lid 12 uit [1].
19. Aan respondenten van de module woningmarkt wordt gevraagd of ze bereid zijn deel te nemen aan vervolgmodes van WoON, zie artikel 1 lid 1 uit [1].
20. Volgens artikel 2 lid 2 uit [1] streeft BZK naar een gemiddelde tijdsduur van de vragenlijst van maximaal 30 minuten. De gemiddelde tijdsduur van de vragenlijst wordt geraamd met de daarvoor bij het CBS in gebruik zijnde methode.
21. Voor de in de tabel 2.3 genoemde vraagthema's streeft het CBS er naar om binnen de volledige responsen de genoemde minimum invulpercentages te realiseren, zie bijlage 1 lid 14 uit [1]. Voor de routing- / modulevariabelen "huurwoning of koopwoning", "verhuisgeneigdheid", "woningtype" en "recente verhuizing" geldt dat deze 100% gevuld moeten zijn. Zodra tijdens het invullen van de vragenlijst blijkt dat betreffende variabelen niet zijn gevuld voor een steekproefpersoon wordt de vragenlijst afgebroken en de steekproefpersoon niet als respons geadministreerd.

Tabel 2.3 Minimum invulpercentages per vraagthema

Vraagthema	Invulpercentage
Netto maandhuur	95% (van de huurders)
Gewenste gemeente	95% (van de verhuisgeneigden)
Gewenste wijk / buurt / kern	90% (van de verhuisgeneigden)
Tevredenheid woning	95%
Tevredenheid woonomgeving	95%
Betrokken bij leefbaarheid van de buurt	95%
Interesse in particulier opdrachtgeverschap	95%
Interesse in kopen eigen huurwoning	95% (van de huurders)
Opleiding OP	95%
Opleiding PA	95%

22. Volgens artikel 2 lid 4 uit [1] stelt het CBS de aanschrijfbrief op waarin de respondenten wordt meegedeeld dat het om een gezamenlijk onderzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het CBS gaat en dat het CBS de verzamelde gegevens aanvult met reeds bij het CBS aanwezige gegevens. De brief wordt in onderling overleg vastgesteld en ondertekend door het CBS. De brieven worden

gedrukt op briefpapier van het CBS waar alleen het logo van het CBS op staat. Voor de verzending worden CBS-enveloppen gebruikt.

23. Volgens bijlage 1 lid 1 uit [1] ontvangen alle steekproefpersonen bij de internetwaarneming bij de aanschrijfbrief een onvoorwaardelijke incentive ter waarde van €5 in de vorm van een VVV-cadeaubon.
24. De interviewers ontvangen voor de start van het veldwerk een instructie via e-learning en een schriftelijke handleiding, zie bijlage 1 lid 11 uit [1]. BZK levert desgewenst input voor de instructie en de handleiding.
25. Volgens bijlage 1 lid 4 uit [1] wordt maandelijks een responsrapportage beschikbaar gesteld aan BZK binnen 5 werkdagen na afloop van de maand. Volgens artikel 5, lid 2b uit [1] wordt in deze rapportage de voortgang gepresenteerd naar mode en periode van waarneming.
26. Na afronding van het veldwerk wordt het verloop van het veldwerk beschreven in een onderzoeksverslag.

2.2 Aanvullende randvoorwaarden WoON-oversampling

Aanvullend aan bovenstaande voorwaarden gelden onderstaande randvoorwaarden voor WoON-oversampling:

1. De periode van waarneming van de oversampling valt binnen de periode van waarneming van de reguliere woningmarktmodule, zie bijlage 4 lid 5 uit [1]. De totale steekproefomvang mag eventueel niet evenredig over de periode worden verdeeld. Met de cawi-waarneming zal in vijf porties over de periode 5 oktober 2017 tot en met 8 februari 2018 worden gestart.
2. Het responspercentage dat moet worden behaald, is afhankelijk van de deelnemende partijen aan de oversampling. Op 1 augustus 2017 zijn alle steekproefeisen van alle deelnemende partijen definitief. Op 1 september 2017 zijn alle steekproefontwerpen gereed.
3. Conform bijlage 4 lid 8 en 9 uit [1] mag het CBS voor (een deel van) het veldwerk derden inschakelen.
4. Volgens bijlage 4 lid 11 uit [1] mag de steekproef voor de oversampling niet groter zijn dan 14% van de onderzoekspopulatie. Deze 14% geldt voor ieder deelgebied en iedere deelpopulatie.
5. Conform bijlage 4 lid 10 uit [1] worden voortgangsrapportages in overleg met BZK en de oversamplingdeelnemers opgeleverd. Per contactpartij en daarbinnen per onderscheiden deelgebied moet daartoe worden gemonitord hoeveel volledige responsen worden gerealiseerd per periode van waarneming en totaal. Daarbij moet onderscheid worden gemaakt tussen responsen uit de landelijke waarneming van WoON en de oversampling. Deze aantallen moeten worden afgezet tegen de gewenste aantallen naar periode van waarneming en totaal waarbij opnieuw onderscheid wordt gemaakt tussen responsen uit de landelijke waarneming van WoON en de oversampling.

3. Onderzoeksopzet

3.1 Steekproefontwerp

3.1.1 WoON-regulier

Het steekproefontwerp voor WoON 2018 bestaat uit zes delen. Deel 1, het evenredige deel, wordt evenredig over Nederland verdeeld. Deel 2 wordt evenredig over Drenthe verdeeld, deel 3 over Flevoland, deel 4 over Zeeland en deel 5 over de Provincie Overijssel minus de COROP Twente. Deel zes tenslotte bevat een aanvullende steekproef in de krimpgebieden zoals gedefinieerd onder punt 12 in paragraaf 2.1. De omvang van de steekproeven wordt zo gekozen dat aan de responswensen uit paragraaf 2.1. wordt voldaan: het totaal aantal responsen is 40.000, het verwacht aantal responsen in elk van de 19 gebieden uit randvoorwaarde 11 van paragraaf 2.1 is tenminste 1.200 en het verwacht aantal responsen in de krimpgebieden uit randvoorwaarde 12 van paragraaf 2.1 is tenminste 600.

Op grond van WoON 2015 zijn de responspercentages voor elk van de gebieden onder randvoorwaarde 11 en 12 van paragraaf 2.1 bepaald. Deze responspercentages worden beschouwd als de responskansen voor WoON 2018. Hierbij zijn alleen de volledige porties meegenomen waarbij gebruik is gemaakt van incentives. Extra porties, de extra steekproeven in de krachtwijken en steekproeven zonder incentives zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze niet representatief zijn voor de voor WoON 2018 te behalen resultaten.

Bij WoON 2018 wordt gewerkt met de strategie van vaste omvang en voor de telefonische en aan-huis waarneming. Om in verwachting 40.000 responsen te krijgen, moet een totale steekproef van 68.151 personen worden uitgezet. In tabel 3.1 is per gebied opgenomen hoe groot de uitzet bij de internetwaarneming (cawi), de verwachte uitzet voor de telefonische (cati) en aan-huis (capi) waarneming en de verwachte respons is. Om met meer zekerheid te kunnen zeggen dat de 40.000 responsen ook daadwerkelijk worden gehaald, wordt de steekproef iets vergroot. Deze extra steekproef wordt alleen via internet benaderd, de uitzet voor de telefonische en aan-huiswaarneming zijn vast. De vergroting van de steekproef is zodanig vastgesteld dat het aantal responsen dat in de kolom "verwachte respons" in tabel 3.1 staat, samenvalt met de linkergrens van het 95%-betrouwbaarheidsinterval van het geschatte aantal respondenten. Deze extra steekproef voor de internetwaarneming uitzet is ook in tabel 3.1 opgenomen en leidt uiteindelijk tot een totaal uit te zetten steekproef van 71.225 personen.

De uit te zetten steekproef van het evenredige deel is 69.630 personen. Daarnaast zal er een extra steekproef van 176 personen worden uitgezet in Drenthe, 38 personen in Overijssel exclusief de corop Twente, 706 personen in Flevoland en 675 personen in Zeeland.

Tabel 3.1. Uitzet naar mode, verwachte totale respons en extra uitzet cawi WoON-regulier

Regio	Uitzet			Verwachte respons	Extra uitzet cawi
	Cawi	Cati	Capi		
Groningen	2.383	846	564	1.476	134
Friesland	2.448	979	458	1.532	137
Drenthe	2.002	786	391	1.243	123
Twente	2.386	843	458	1.489	118
Overijssel excl. Twente	1.953	742	351	1.242	107
Flevoland	2.164	706	609	1.245	140
Arnhem/Nijmegen	2.901	881	774	1.681	144
Gelderland, excl. Arnhem/Nijmegen	4.899	1.846	935	2.986	180
Gemeente Utrecht e.o.	2.730	858	701	1.611	137
Provincie Utrecht minus gemeente	2.172	768	404	1.379	112
Groot-Amsterdam en Zaanstreek	6.377	1.815	2.359	3.163	275
Rest van Noord-Holland	4.994	1.782	1.110	2.981	191
Agglomeratie Den Haag	3.445	1.087	1.129	1.766	192
Groot-Rijnmond	5.696	1.725	1.954	2.982	252
Rest van Zuid-Holland	5.307	1.851	1.200	3.215	189
Zeeland	2.103	766	433	1.244	126
COROP Zuidoost Noord-Brabant	2.972	897	752	1.858	137
Rest van Noord-Brabant	6.735	2.499	1.392	4.105	210
Limburg	4.483	1.530	929	2.801	169
Totaal	68.151	23.207	16.902	40.000	3.074

Naast het reguliere landelijke WoON is er een extra steekproef in de krimpgebieden, zoals beschreven onder randvoorwaarde 12 in paragraaf 2.1. Er is uitgegaan van een verwacht aantal responsen in elk van de krimpgebieden van 600 personen. Per krimpgebied is vervolgens uitgerekend hoe groot het aandeel cawi, cati en capi in elk van deze gebieden is. Ook voor de krimpgebieden wordt met vaste omvang voor de telefonische en aan-huis waarneming gewerkt: de internet steekproef wordt zodanig vergroot dat de linkergrens van het 95%-betrouwbaarheidsinterval van het aantal respondenten gelijk is aan 600. De extra steekproef wordt alleen via internet benaderd. Deze berekeningen leiden tot een totaalplaatje voor de krimpgebieden. Om uit te rekenen hoe groot de extra uitzet is, moet er alleen nog worden uitgerekend wat de verwachte respons uit het reguliere WoON is in deze krimpgebieden. Deze worden in mindering gebracht op het totaal. In tabel 3.2 is voor elk van de krimpgebieden aangegeven hoe groot de extra uit te zetten steekproef is naar mode en wat de verwachte totale extra respons is. De waarden in tabel 3.2 wijken enigszins af van de waarden in tabel 2.1 uit randvoorwaarde 12 van paragraaf 2.1. Tabel 2.1 is gemaakt ten tijde van het opstellen van de projectovereenkomst. Tabel 3.2 is het resultaat van het echte steekproefontwerp.

Tabel 3.2. Extra uitzet in de krimpgebieden.

Regio	Uitzet			Verwachte respons
	Cawi	Cati	Capi	
K1	154	41	27	85
K2	567	202	94	338
K3	731	249	126	429
K4	245	72	36	137
K5	473	153	87	268
K7	286	79	48	166
Totaal	2.456	796	418	1.423

3.1.2 WoON-oversampling

Per contractpartij zijn afspraken gemaakt over het totaal aantal te realiseren responsen, zie tabel 5.9 in paragraaf 5.3.4. Op basis van geschatte responskansen is berekend wat het aantal responsen zal zijn dat met WoON-regulier wordt gerealiseerd en wat dus aanvullend uit WoON-oversampling moet komen. Voor sommige contractpartijen is daarbij nog onderscheid gemaakt naar gebied of deelpopulatie. Afhankelijk van het steekproefontwerp is per contractant de verwachte responskans vastgesteld. Het responspercentage dat behaald moet worden, is berekend op de uitgezette steekproef.

In de uitvoering wordt geen onderscheid gemaakt tussen WoON-regulier en WoON-oversampling. De steekproeven van beide onderzoeken worden daarom samengevoegd tot één steekproef. Om toch het onderscheid te kunnen maken tussen regulier en oversampling is in het steekproefrecord een kenmerk opgenomen, te weten de vijfde positie in de persoonsidentificatie. Een 4 op de vijfde positie betekent dat het om WoON-regulier gaat, een 5 dat het om WoON-oversampling gaat.

Een contractant voor WoON-oversampling kan een gemeente zijn, een regio of een provincie. Het komt voor dat een gemeente voorkomt bij meer dan één contractpartij. Dit is bijvoorbeeld het geval met de gemeente Harderwijk. Deze gemeente is binnen contractpartij Gelderland en contractpartij EHP opgenomen. De afspraak is gemaakt dat gerealiseerde responsen in Harderwijk bij beide contractpartijen mogen worden geteld.

De totaal uit te zetten steekproef voor WoON-oversampling bestaat uit ongeveer 39.880 personen.

3.2 Vragenlijstontwerp

De vragenlijst van de module Woningmarkt WoON 2018 is gebaseerd op de vragenlijst van WoON 2015. Binnen CBS is het team Vragenlijsten en Steekproeven (DVS) van de sector Waarnemen hiervoor verantwoordelijk. Het vragenlijstontwerp is door middel van vragenlijstschemas³ door de ontwikkelaar afgestemd met BZK. De vragenlijst is in Blaise geprogrammeerd, de door CBS ontwikkelde software voor elektronische vragenlijsten.

³ Schematische weergave van een vragenlijst waarbij de volgorde van vragen, routingvoorwaarden, tekstimputaties en afleidingen worden weergegeven, onderverdeeld in vragenblokken.

De belangrijkste wijzigingen in de vragenlijst zijn de volgende:

1) Omnimode

Woon 2018 is ontworpen in omnimode stijl. Dit betekent dat er nog maar één vragenlijstschema is voor alle modes. Voor cati / capi betekent dit dat er gewerkt zal worden met de nieuwe interviewerregels en lay-out. Het grootste verschil voor de interviewers is dat voorleesvragen blauw gekleurd zijn en dat alleen 'weigert' (ctrl + w) als non-respons is toegestaan. De verborgen 'Weet Niet' optie (ctrl + n) is dus uitgeschakeld. Let op: bij een aantal vragen is in het verleden afspraken met BZK gemaakt dat 'weet niet' toegestaan is als "rechtvaardig" antwoord. Dus: als een respondent het antwoord op deze vraag niet weet kan dit het CBS niet worden aangerekend. Bij deze vragen is 'weet niet' uiteraard wel nog steeds toegestaan. Bij vragen met antwoordcategorieën is dit aangegeven doordat 'weet niet' als antwoordcategorie is opgenomen. Bij numerieke vragen is dit helaas niet mogelijk. Bij dit soort vragen hebben we een instructie opgenomen dat de optie 'ctrl + n' gebruikt kan worden.

2) Routing mensen met een verhuismens

In 2015 werd aan mensen die misschien wilde verhuizen de vraag voorgelegd of ze al vragen konden beantwoorden over de kenmerken van de gewenste woning en de gewenste woonplaats. Als mensen maar heel vage verhuisplannen hebben, is het namelijk heel moeilijk om al precies aan te geven hoeveel kamers de woning moet hebben of naar welke buurt je wil verhuizen. Als mensen hier nog geen goed beeld van hadden, werden er een aantal vragen en blokken overgeslagen. Hoewel interviewers bij de evaluatie aangaven dat er nog steeds te veel vragen werden gesteld aan de groep 'eventuele verhuizers', gaf de klant juist aan door deze routewijziging te veel informatie te missen. Voor WoON 2018 is voor een compromis variant gekozen: de groep 'eventuele verhuizers' die nog niet precies weten wat ze zoeken, krijgen wel een aantal extra vragen (bijvoorbeeld naar type woning, huur/koopwoning of woonplaats) maar minder dan de mensen die wel al een duidelijk beeld hebben van hun verhuismensen.

3) Hypotheekblok

Het hypotheekblok in WoON 2015 was te moeilijk voor respondenten. In overleg met SAL en de klant is het blok nu flink ingekort. Informatie over hypotheeken zal later, indien beschikbaar, uit registers worden aangevuld.

4) Nieuwe blokken: energie, woningonderhoud, zoektijden sociale huurwoningen

In WoON 2018 is een nieuwe vraagblok opgenomen over maatregelen die mensen hebben genomen (of willen nemen) om hun huis energiezuinig te maken. Daarnaast is er een blokje opgenomen over woningonderhoud en verbeteringen (buiten en binnen) in de afgelopen 5 jaar. Tenslotte worden er nieuwe vragen gesteld aan mensen die in de afgelopen 2 jaar naar een sociale huurwoning zijn verhuisd of op zoek zijn naar een sociale huurwoning. Het gaat hierbij hoe lang ze al op zoek zijn, staan ingeschreven en hoe vaak ze op een woning gereageerd hebben.

5) Algemene verbeteringen

Voor WoON 2018 is afgesproken dat de capi-vragenlijst niet langer mag duren dan 30 minuten. De klant heeft kritisch naar de vragen gekeken en een flink aantal vragen geschrapt. Het gaat bijvoorbeeld om de blokken 'verkoop oude koopwoning / geërfde woningen', 'koopwoning was vroeger huurwoning' en 'betaald werk van de OP en de partner'. Ook de blokken 'gezondheid' en 'tevredenheid huidige woonomgeving' zijn flink ingekort. Daarnaast hebben we, waar mogelijk, de vraagteksten vereenvoudigd en de antwoordcategorieën ingekort. Tenslotte zal voor de cawi- vragenlijst het lettertype groter worden gemaakt.

In tabel 3.3 worden de in de vragenlijst opgenomen blokken weergegeven.

Tabel 3.3 Vragenlijstblokken

1.	Huishoudbox	*Afleiding SelStellen
2.	Blok Eigendomsvorm Huidige Woning	16. Blok Kenmerken Vorige Woning
3.	Blok Verhuur Woonruimte	17. Blok Huurprijs Vorige Woning
4.	Blok Woningtype en VVE	18. Blok Vrijkomen en Verkoopprijs Vorige Woning
5.	Blok Kenmerken Huidige Woning	19. Blok Verhuiswens en Verhuisredenen
6.	Blok Ouderenwoning	*Afleiding Wonen
7.	Blok Kosten Huurwoning	20. Blok Kenmerken Gewenste Woning
8.	Blok Kopen Huurwoning	21. Blok Particulier Opdrachtgeverschap
9.	Blok Kosten Koopwoning	22. Blok Gewenste Wijk of Woonplaats
10.	Blok Kwijtschelding Heffingen	23. Blok Zoekacties Nieuwe Woning
11.	Blok Energie	24. Blok Opleiding OP
12.	Blok Onderhoud en Woningverbetering	25. Blok Opleiding Partner
13.	Blok Tevredenheid Huidige Woning	26. Blok Gezondheid en Bewegen
14.	Blok Tevredenheid Huidige Woonomgeving	27. Blok Tevredenheid
15.	Blok Verhuizingen in de afgelopen 2 jaar	28. Blok Vervolgonderzoek

De verwachte gemiddelde interviewduur van de vragenlijst bedraagt 30 minuten voor WoON-regulier en WoON-oversampling.

Respondenten krijgen niet alle vragen uit het onderzoek voorgelegd, omdat de vragenlijst zo gebouwd is dat respondenten alleen de vragen krijgen die voor hen relevant zijn. Vaak wordt de respondent ook om vragen heen geleid omdat uit eerdere antwoorden zijn antwoord op bepaalde vragen al kan worden afgeleid. De in de computergestuurde vragenlijsten opgenomen routing kan behoorlijk complex zijn. Het is van belang de routing goed te controleren om te voorkomen dat tijdens de analysefase blijkt dat essentiële vragen ten onrechte niet zijn gesteld. Er wordt binnen CBS een standaard testmethode toegepast waarmee kan worden nagegaan of de in het ontwerp van de vragenlijst vastgelegde routing op een juiste wijze is geprogrammeerd. De gehanteerde testmethode bestaat eruit dat op basis van de te testen vragenlijst een testopzet opgesteld wordt. In de testopzet wordt aangegeven welke vragenblokken op welke manier getest gaan worden. Vervolgens worden voor de te testen vragenblokken testprotocollen ontwikkeld. Deze beschrijven stap voor stap welke gegevens door de testers in de vragenlijst ingevoerd dienen te worden. De testprotocollen worden na accorderen door de vragenlijstontwikkelaars uitgezet bij de testers. Na de instructie van de testers gaan deze aan de slag met de testprotocollen en

rapporteren via een elektronisch standaardformulier hun bevindingen. Het testen is een iteratief proces, dat meestal na drie iteraties kan worden afgesloten.

De vragenlijsten die voor de oversampling worden gebruikt zijn identiek aan die voor de reguliere Woningmarktmodule.

3.3 Waarneemstrategie en logistieke uitwerking

3.3.1 WoON-regulier

De waarneming start met het versturen van een aanschrijfbrief⁴ naar de steekproefpersonen, met het verzoek om via internet deel te nemen aan het onderzoek. Aan de aanschrijfbrief wordt een onvoorwaardelijke incentive ter waarde van €5 in de vorm van een VVV-cadeaubon toegevoegd. Twee weken na verzending van de aanschrijfbrief wordt een rappelbrief verstuurd naar degenen die op dat moment nog niet hebben gerespondeerd en niet aan het CBS hebben doorgegeven niet te kunnen of willen deelnemen aan het onderzoek. Weer een week later gebeurt hetzelfde. Steekproefpersonen die ongeveer een maand na ontvangst van de aanschrijfbrief niet hebben gerespondeerd en niet aan het CBS hebben doorgegeven niet te kunnen of willen deelnemen aan het onderzoek, worden gekenmerkt als "potentieel her te benaderen via de telefonische of aan-huis waarneming". Om met grotere zekerheid te voldoen aan de responseisen wordt gewerkt met vaste steekproefomvangen voor de telefonische en aan-huis waarneming. De steekproef voor cawi wordt groter gemaakt zoals beschreven in paragraaf 3.1 en de herbenaderbare cawi non-respons zal aselekt worden uitgedund tot vooraf vastgestelde omvangen voor cati en capi. Of een herbenaderbaar adres waarvan een telefoonnummer bekend is bij non-respons tijdens de cawi-ronde naar cati of capi gaat, hangt af van de kwaliteitsindicatie van het telefoonnummer van het adres.

Elke steekproef die voor de telefonische waarneming beschikbaar komt, wordt random verdeeld over 4 porties. De waarneemperiode per portie is drie weken. Portie 1 start meteen na het afsluiten van de internetwaarneming. De waarneming voor de tweede, derde en vierde portie start respectievelijk een week na de eerste, tweede en derde portie. Daarnaast wordt elke van de vier porties opgesplitst in een deelportie met personen van 65 jaar of ouder en een deelportie met personen jonger dan 65 jaar. Ervaring wijst uit dat deze werkwijze de uitbating van de cati-steekproeven verbetert en het inroosteren van telefonische interviewers vergemakkelijkt doordat de hoeveelheid werk beter wordt gespreid. De steekproefpersonen ontvangen geen aanschrijfbrief. Er worden drie contactpogingen gedaan, gespreid over de dagen van de waarneemperiode. Voor alle steekproefpersonen vindt de eerste contactpoging plaats in de eerste helft van de waarneemperiode. Per contactpoging worden drie belpogingen gedaan, een in de ochtend, een in de middag en een in de avond.

De waarneming van een steekproef die voor de aan-huis waarneming beschikbaar komt gebeurt niet meteen na afsluiting van de internetwaarneming. De toewijzing van adressen aan aan-huis interviewers vindt maandelijks plaats. Ongeveer halverwege een maand vindt deze toewijzing ten behoeve van waarneming in de erop volgende maand plaats. Het

⁴ In Bijlage 1 worden de verschillende brieven gegeven.

afsluiten van de internetwaarneming wordt hier zo goed als mogelijk op afgestemd. Concreet start de aan-huis waarneming ongeveer twee weken na afsluiting van de internetwaarneming. De steekproefpersonen ontvangen geen aanschrijfbrief. De waarneemperiode is een maand. In een maandportie worden alle steekproefadressen in de eerste helft van de betreffende maand ten minste één keer bezocht. Wordt de beoogde respondent thuis aangetroffen dan probeert de interviewer een afspraak te maken voor een interview zodanig dat een spreiding van de responsen in de tijd wordt bereikt. Na zes vergeefse bezoeken wordt een adres niet meer benaderd, tenzij bij het zesde bezoek een harde afspraak is gemaakt voor een interview. Een adres kan uitsluitend worden afgeboekt met als eindresultaat 'geen contact' na zes vergeefse bezoeken, die gelijkmatig zijn verspreid over de gehele veldwerkperiode van een maand.

Op het moment dat de herbenaderingsporties worden geprepareerd, wordt voor respondenten de mogelijkheid afgesloten om de vragenlijst via internet in te vullen. Hiermee wordt voorkomen dat respondenten gelijktijdig via internet en telefonisch dan wel aan-huis reageren.

Voor WoON-regulier exclusief de uitbreiding in de 7 krimpgebieden wordt naar verwachting 35,8% respons gehaald bij de internetwaarneming, 39,6% bij de telefonische waarneming en 37,9% bij de aan-huis waarneming. Dit percentage wordt uitgerekend door het aantal volledige responsen voor een mode te delen door de voor die mode uitgezette steekproef. Het aandeel herbenaderbare cawi non-respondenten dat in aanmerking komt voor een telefonische herbenadering is vastgesteld op 57,9%. De uitval tijdens de internetronde door onvolledige responsen of afmeldingen via CCI is naar verwachting 5,3%. Rekening houdend met deze responskansen zijn 68.151 steekproefpersonen nodig om naar verwachting 40.000 responsen te realiseren.

Uit de beschrijving van het steekproefontwerp in paragraaf 3.1 volgt dat er voor WoON-regulier, exclusief de uitbreiding in de 7 krimpgebieden, een steekproef zal worden uitgezet van 71.225 personen, waarvan naar verwachting 68.151 personen de volledige mixed-mode strategie zullen doorlopen en 3.074 personen alleen via de cawi waarneming zullen worden waargenomen. De vergroting van de steekproef is zodanig vastgesteld dat het aantal responsen dat in de kolom "verwachte respons" in tabel 3.1 van paragraaf 3.1 staat, samenvalt met de linkergrens van het 95%-betrouwbaarheidsinterval van het geschatte aantal respondenten. De verwachte respons stijgt daardoor van 40.000 naar 41.097. Tabel 3.4 geeft de aantallen per benaderingsstap. De omvang voor de telefonische waarneming wordt in theorie vastgezet op 3.315 eenheden per steekproefportie ($23.207 / 7$) en die voor de aan-huis waarneming op 2.415 eenheden per steekproefportie ($16.902 / 7$). Om dit te kunnen garanderen moet het potentieel voor de telefonische en aan-huis waarneming met naar verwachting 4,3% worden uitgedund. In de praktijk wordt gevarieerd met de omvang de cawi-steekproef. In principe is elke van de 7 steekproefporties $1/7$ deel van de totale steekproef. Dit wordt de 100% steekproef genoemd. Hiervan wordt in een aantal maanden afgeweken door de omvang maximaal 120% en minimaal 80% te maken zodanig dat in totaal over de 7 steekproefporties 100% wordt uitgezet.

Dit wordt gedaan om de bijbehorende benodigde capaciteit voor de telefonische en aan-huis waarneming efficiënter te kunnen afstemmen op de beschikbare capaciteit.

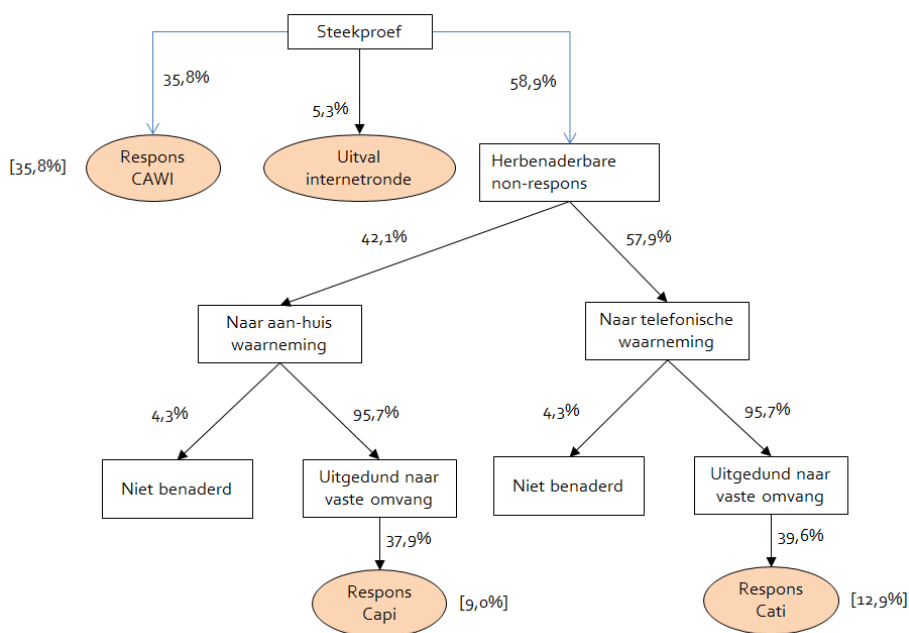
Tabel 3.4 Verwachte aantallen en % per benaderstap WoON-reg excl. uitbreiding in 7 krimpgebieden

	Aantal	%
Uitzet Cawi	71.225	
w.v. verwachte respons CAWI	25.504	0,358
niet herbenaderbaar (CCI + uitval SER)	3.799	0,053
verwachte herbenaderbare non-respons	41.922	
w.v. verwacht bekend telefoonnummer	24.256	0,579
w.v. verwachte uitdunning	1.049	0,043
beschikbaar voor uitzet cati	23.207	
verwacht niet bekend telefoonnummer	17.666	0,421
w.v. verwachte uitdunning	764	0,043
beschikbaar voor uitzet capi	16.902	
Uitzet cati	23.207	
w.v. verwachte respons cati	9.193	0,396
verwachte non-respons cati	14.014	
Uitzet capi	16.902	
w.v. verwachte respons capi	6.400	0,379
verwachte non-respons capi	10.502	
Verwachte totale respons	41.097	0,577

De totale verwachte responskans voor WoON-regulier exclusief de uitbreiding in de 7 krimpgebieden is daarmee 57,7%.

In figuur 3.1 wordt de benaderingsstrategie schematisch weergegeven.

Figuur 3.1 Benaderingsstrategie WoON-regulier excl. uitbreiding krimpgebieden

Het aandeel responsen uit de telefonische en aan-huis waarneming dat op basis van randvoorwaarde 6 uit paragraaf 2.1 als onvolledig wordt gekenmerkt was in WoON 2015 te verwaarlozen. Met name responsen uit de internetwaarneming vallen af door de "minder dan 15% weet-niet / weigert" regel.

Zoals beschreven in paragraaf 3.1 wordt het steekproefontwerp voor de Woningmarktmodule uitgebreid ten behoeve van extra waarneming in de zogenoemde krimpgebieden. In totaal worden 2.455 eenheden toegevoegd aan de steekproef voor WoON-regulier. De gehanteerde responskans is voor cawi 37,0%, voor cati 41,2% en voor capi 44,7%. Naar verwachting 795 personen worden telefonisch benaderd en 419 personen aan-huis. Tabel 3.5 geeft de steekproef- en responsaantallen per krimpgebied voor zover het de uitbreiding van het steekproefontwerp voor WoON-regulier betreft. In krimpgebied K6 is geen uitbreiding nodig.

Tabel 3.5 Verwachte steekproef- en responsaantallen naar mode, uitbreiding krimpgebieden

Krimpregio	Uitzet			Respons			respons totaal
	Cawi	Cati	Capi	Cawi	Cati	Capi	
K1 Groningen	154	41	27	55	17	13	85
K2 Friesland	567	202	94	201	89	48	338
K3 Gelderland, stedelijk	731	249	126	277	95	57	429
K4 Gelderland, niet stedelijk	245	72	36	93	28	16	137
K5 Zeeland	473	153	87	172	64	32	268
K7 Limburg, niet stedelijk	286	79	48	110	34	22	166
	2.455	795	419	907	328	187	1.422

Door bovenstaande uitbreiding worden de verwachte responskansen voor WoON-regulier inclusief de uitbreiding in de krimpgebieden als volgt:

- Cawi : 35,8%
- Cati : 39,7%
- Capi : 38,0%
- Totaal : 57,7%

Deze kansen moeten worden gehanteerd in de monitoring en sturing. De verwachte responskansen voor WoON-regulier worden nauwelijks beïnvloed door de uitbreiding in de krimpgebieden. De 100% cawi-uitzet per steekproefportie wordt 10.526, de bijbehorende vaste omvang voor de telefonische waarneming 3.429 per steekproefportie en de vaste omvang voor de aan-huis waarneming 2.474.

Verhuizers

Hoewel de steekproeven zo kort mogelijk voor de aanvang van start van een nieuwe waarneemperiode worden getrokken is niet te voorkomen dat het adres in de Basis Registratie personen (BRP) niet juist blijkt te zijn omdat de steekproefpersoon is verhuisd. Wordt geconstateerd dat een steekproefpersoon niet woonachtig is op het opgegeven adres, dan wordt dit geregistreerd door de interviewer of CCI. Alle verhuizingen worden opgespaard tot en met 18 februari 2018. 19 tot en met 21 februari worden nieuwe adressen opgevraagd bij de BRP. Van 22 februari tot en met 5 maart worden telefoonnummers bijgezoekt door

Experian en EDM. Adressen waarvan bij CBS een telefoonnummer bekend is worden van 12 tot en met 30 maart telefonisch benaderd, de overige adressen in april aan-huis. Naar schatting betreft het 450 adressen voor de telefonische en 550 voor de aan-huis waarneming, hetgeen realisatiecijfers zijn voor WoON 2015. Verhuizingen die na 18 februari 2018 worden geconstateerd, worden niet herbenaderd. Voor de herbenadering van verhuizers wordt een aanschrijfbrief gebruikt waarin de telefonische of aan-huis benadering wordt aangekondigd.

Dataverzameling in de Bijlmer en op de Waddeneilanden

In heel Amsterdam Zuidoost wordt aan-huis waargenomen met uitzondering van sommige adressen in de postcodes 1102, 1103 en 1104. Maandelijks wordt door de regiomanager van regio Amsterdam beoordeeld welke steekproefadressen niet aan huis worden benaderd. Het criterium dat daarbij wordt gehanteerd is de veiligheid voor de interviewers. In de praktijk komt het erop neer dat sloopflats, gedeeltelijke sloopflats en een deel van de hoogbouw niet aan huis worden benaderd. In deze gebieden wordt wel telefonisch en via internet waargenomen. Omdat op de Waddeneilanden Vlieland, Terschelling, Ameland, Schiermonnikoog en Texel geen interviewers wonen, wordt op deze eilanden niet aan-huis geënquêteerd. Wel wordt daar telefonisch en via internet waargenomen.

Planning / logistieke uitwerking

Voor augustus 2017 tot en met februari 2018 wordt voor elke maand een steekproef getrokken en uitgezet voor internetbenadering, in totaal daarom 7 porties. Deze porties hebben niet allemaal dezelfde omvang.

Tabel 3.6 bevat per cawi-portie de datums waarop de aanschrijf- en rappelbrieven worden verstuurd, de datums waarop het drukproces start, het moment waarop de internetwaarneming wordt afgesloten en de geschatte steekproefaantallen van de verschillende porties. De brieven worden op donderdag verstuurd met 24-uurs post, zodat deze vlak voor het weekend in de bus vallen. Zodra dit niet mogelijk is, worden de brieven op woensdag gestuurd. De eerste brief voor de septembersteekproef wordt verzonden op donderdag 10 augustus. Dit betekent dat de waarneming op zijn vroegst 11 augustus start. De datum voor het verzenden van de tweede rappelbrief voor portie w5 (w5.2) is afwijkend van de benaderingsstrategie vastgesteld. Deze brieven zouden conform de benaderingsstrategie op 28 december moeten worden verzonden. Het drukwerk daarvoor zou 22 december moeten starten in verband met eerste en tweede kerstdag. De eerste rappelbrieven zijn komen echter pas op 22 december aan. Dit zou betekenen dat veel respondenten onterecht worden gerappelleerd. Vandaar dat voor 4 januari 2018 is gekozen. De internetwaarneming wordt op 12 januari 's ochtends afgesloten in verband met uitzet voor de aan-huis waarneming.

In tabel 3.6 wordt ook aangegeven of wordt gekozen voor een 80%, 100% of 120% omvang. Voor WoON-regulier zijn alleen porties w3 en w6 afwijkend. Voor portie w6 worden daarom ook meer werkdagen gereserveerd voor het drukwerk. Dit geldt eveneens voor portie w4, maar dan vanwege de oversampling.

Tabel 3.6 Gegevens over de cawi-porties

Portie*	Start drukken	Verzenddatum	Rappeldatum	Einddatum	Omvang	Aantal
w1	31-jul	10-aug			100%	10.526
w1.1			24-aug			8.842
w1.2			31-aug	11-sep		7.692
w2	28-aug	7-sep			100%	10.526
w2.1			21-sep			8.842
w2.2			28-sep	9-okt		7.692
w3	25-sep	5-okt			80%	8.421
w3.1			19-okt			7.073
w3.2			26-okt	6-nov		6.154
w4	17-okt ⁵	2-nov			100%	10.526
w4.1			16-nov			8.842
w4.2			23-nov	4-dec		7.692
w5	27-nov	7-dec			100%	10.526
w5.1			21-dec			8.842
w5.2			4-jan	12-jan		7.692
w6	14-dec ³	4-jan			120%	12.631
w6.1			18-jan			10.610
w6.2			25-jan	5-feb		9.231
w7	29-jan	8-feb			100%	10.526
w7.1			22-feb			8.842
w7.2			1-mrt	12-mrt		7.692

* w staat voor internetwaarneming (web)

De verzenddatums van de aanschrijfbrieven uit tabel 3.6 zijn zo gekozen dat bij de telefonische herbenaderingen bij voorkeur elke week een nieuwe portie start. Dit is niet altijd mogelijk doordat een kwartaal uit 13 weken bestaat en de waarneming rondom de feestdagen een verlengde waarneemperiode vraagt. Daarom start portie t5.1 tezamen met portie t5.2 drie weken na portie t4.4. Daarnaast start portie t7.1 twee weken na portie t6.4. De einddatums voor de belporties die in december starten en waarin de feestdagen vallen (porties t4.2 tot en met t4.4) hebben een waarneemperiode van 4 weken. Hierbij is ook rekening gehouden met het feit dat op 24 en 31 december alleen de ochtenddienst wordt gebeld. Tabellen 3.7 en 3.8 bevatten gegevens over de telefonische en aan-huis herbenadering van de internet non-respons. De aantallen in tabellen 3.7 en 3.8 zijn de vaste omvangen waar naar toe moet worden uitgedund. Voor de telefonische waarneming is dit voor de 100% porties t1, t2, t4, t5 en t7 3.429 steekproefpersonen, voor 80% portie t3 2.743 steekproefpersonen en voor 120% portie t6 4.115 steekproefpersonen. Voor de aan-huis waarneming is dit voor de 100% porties f1, f2, f4, f5 en f7 2.474 steekproefpersonen, voor 80% portie f3 1.979 steekproefpersonen en voor 120% portie f6 2.969 steekproefpersonen.

⁵ Meer werkdagen gereserveerd voor druk- en verzendwerk in verband met 120% uitzet voor WoON-regulier en / of oversampling

De startdatum voor het 65+ deel van de porties t1.1, t2.1, t3.1, t4.1, t6.1 en t7.1 ligt een dag na de startdatum van het 64- deel van betreffende porties. Op de dag dat de internetwaarneming wordt afgesloten, kan alleen een avonddienst worden gebeld. Voor 65+ personen geldt dat het eerste contact 's ochtends of 's middags wordt gepland. Voor portie t5.1 is dit onderscheid niet nodig aangezien de internetwaarneming al op 11 januari wordt afgesloten.

Tabel 3.7 Gegevens over de cati-porties

Portie*	Startdatum	Einddatum	Rappel portie	Aantal
t1.1 65+	12-sep	29-sep	w1	223
t1.1 64-	11-sep	29-sep	w1	634
t1.2 65+	18-sep	6-okt	w1	223
t1.2 64-	18-sep	6-okt	w1	634
t1.3 65+	25-sep	13-okt	w1	223
t1.3 64-	25-sep	13-okt	w1	634
t1.4 65+	2-okt	20-okt	w1	223
t1.4 64-	2-okt	20-okt	w1	634
t2.1 65+	10-okt	27-okt	w2	223
t2.1 64-	9-okt	27-okt	w2	634
t2.2 65+	16-okt	3-nov	w2	223
t2.2 64-	16-okt	3-nov	w2	634
t2.3 65+	23-okt	10-nov	w2	223
t2.3 64-	23-okt	10-nov	w2	634
t2.4 65+	30-okt	17-nov	w2	223
t2.4 64-	30-okt	17-nov	w2	634
t3.1 65+	7-nov	24-nov	w3	178
t3.1 64-	6-nov	24-nov	w3	508
t3.2 65+	13-nov	1-dec	w3	178
t3.2 64-	13-nov	1-dec	w3	508
t3.3 65+	20-nov	8-dec	w3	178
t3.3 64-	20-nov	8-dec	w3	508
t3.4 65+	27-nov	15-dec	w3	178
t3.4 64-	27-nov	15-dec	w3	508
t4.1 65+	5-dec	22-dec	w4	223
t4.1 64-	4-dec	22-dec	w4	634
t4.2 65+	11-dec	5-jan ¹	w4	223
t4.2 64-	11-dec	5-jan ¹	w4	634
t4.3 65+	18-dec	12-jan ¹	w4	223
t4.3 64-	18-dec	12-jan ¹	w4	634
t4.4 65+	27-dec	19-jan ¹	w4	223
t4.4 64-	27-dec	19-jan ¹	w4	634

Portie*	Startdatum	Einddatum	Rappel portie	Aantal
t5.1 65+	15-jan	2-feb	w5	223
t5.1 64-	15-jan	2-feb	w5	634
t5.2 65+	15-jan	2-feb	w5	223
t5.2 64-	15-jan	2-feb	w5	634
t5.3 65+	22-jan	9-feb	w5	223
t5.3 64-	22-jan	9-feb	w5	634
t5.4 65+	29-jan	16-feb	w5	223
t5.4 64-	29-jan	16-feb	w5	634
t6.1 65+	6-feb	23-feb	w6	268
t6.1 64-	5-feb	23-feb	w6	761
t6.2 65+	12-feb	2-mrt	w6	268
t6.2 64-	12-feb	2-mrt	w6	761
t6.3 65+	19-feb	9-mrt	w6	268
t6.3 64-	19-feb	9-mrt	w6	761
t6.4 65+	26-feb	16-mrt	w6	268
t6.4 64-	26-feb	16-mrt	w6	761
t7.1 65+	13-mrt	30-mrt	w7	223
t7.1 64-	12-mrt	30-mrt	w7	634
t7.2 65+	19-mrt	6-apr	w7	223
t7.2 64-	19-mrt	6-apr	w7	634
t7.3 65+	26-mrt	13-apr	w7	223
t7.3 64-	26-mrt	13-apr	w7	634
t7.4 65+	3-apr	23-apr ²	w7	223
t7.4 64-	3-apr	23-apr ²	w7	634

* t staat voor internetwaarneming (web)

¹ afwijkende einddatum i.v.m. eerste en tweede kerstdag, nieuwjaarsdag en alleen ochtenddienst op 24 en 31 december

² afwijkende einddatum i.v.m. tweede paasdag op 2 april 2018

Tabel 3.8 Gegevens over de capi-porties

Portie	Startdatum	Einddatum	Rappel portie	Aantal
f1	1-okt	31-okt	w1	2.474
f2	1-nov	30-nov	w2	2.474
f3	1-dec	31-dec	w3	1.979
f4	2-jan	31-jan	w4	2.474
f5	1-feb	27-feb	w5	2.474
f6	1-mrt	31-mrt	w6	2.969
f7	1-apr	30-apr	w7	2.474

3.3.2 WoON-oversampling

Voor de oversampling wordt dezelfde waarneemstrategie toegepast als bij WoON-regulier, dus internetwaarneming gevolgd door een telefonische of aan-huis herbenadering. Bij de telefonische en aan-huis waarneming wordt gewerkt met vaste omvangen zoals dit ook bij WoON-regulier wordt toegepast.

Voor de oversampling worden de steekproefaantallen voor de cawi-waarneming gehanteerd zoals weergegeven in tabel 3.9. Deze worden toegevoegd aan betreffende porties voor WoON-regulier uit tabel 3.6. In tabel 3.9 wordt, analoog aan WoON-regulier ook aangegeven of wordt gekozen voor een 80%, 100% of 120% omvang.

Tabel 3.9 Gegevens over de cawi-porties voor WoON-oversampling

Portie*	Aantal	Omvang
w3	6.380	80%
w4	9.570	120%
w5	7.975	100%
w6	9.570	120%
w7	6.380	80%

* w staat voor internetwaarneming (web)

Voor de telefonische waarneming geldt dat de aantallen in tabel 3.7 worden aangevuld met de aantallen in tabel 3.10.

Tabel 3.10 Gegevens over de cati-porties voor WoON-oversampling

Portie*	Startdatum	Einddatum	Rappel portie	Aantal
t3.1 65+	7-nov	24-nov	w3	131
t3.1 64-	6-nov	24-nov	w3	371
t3.2 65+	13-nov	1-dec	w3	131
t3.2 64-	13-nov	1-dec	w3	371
t3.3 65+	20-nov	8-dec	w3	131
t3.3 64-	20-nov	8-dec	w3	371
t3.4 65+	27-nov	15-dec	w3	131
t3.4 64-	27-nov	15-dec	w3	372
t4.1 65+	5-dec	22-dec	w4	196
t4.1 64-	4-dec	22-dec	w4	557
t4.2 65+	11-dec	5-jan ¹	w4	196
t4.2 64-	11-dec	5-jan ¹	w4	557
t4.3 65+	18-dec	12-jan ¹	w4	196
t4.3 64-	18-dec	12-jan ¹	w4	557
t4.4 65+	27-dec	19-jan ¹	w4	196
t4.4 64-	27-dec	19-jan ¹	w4	558
t5.1 65+	15-jan	2-feb	w5	163
t5.1 64-	15-jan	2-feb	w5	464
t5.2 65+	15-jan	2-feb	w5	163
t5.2 64-	15-jan	2-feb	w5	464
t5.3 65+	22-jan	9-feb	w5	163
t5.3 64-	22-jan	9-feb	w5	464
t5.4 65+	29-jan	16-feb	w5	163
t5.4 64-	29-jan	16-feb	w5	465
t6.1 65+	6-feb	23-feb	w6	196
t6.1 64-	5-feb	23-feb	w6	557

Portie*	Startdatum	Einddatum	Rappel portie	Aantal
t6.2 65+	12-feb	2-mrt	w6	196
t6.2 64-	12-feb	2-mrt	w6	557
t6.3 65+	19-feb	9-mrt	w6	196
t6.3 64-	19-feb	9-mrt	w6	557
t6.4 65+	26-feb	16-mrt	w6	196
t6.4 64-	26-feb	16-mrt	w6	558
t7.1 65+	13-mrt	30-mrt	w7	131
t7.1 64-	12-mrt	30-mrt	w7	371
t7.2 65+	19-mrt	6-apr	w7	131
t7.2 64-	19-mrt	6-apr	w7	371
t7.3 65+	26-mrt	13-apr	w7	131
t7.3 64-	26-mrt	13-apr	w7	371
t7.4 65+	3-apr	23-apr ²	w7	131
t7.4 64-	3-apr	23-apr ²	w7	372

Voor de aan-huis waarneming geldt dat de aantallen in tabel 3.8 worden aangevuld met de aantallen in tabel 3.11.

Tabel 3.11 Gegevens over de capi-porties

Portie	Startdatum	Einddatum	Rappel portie	Aantal
f3	1-dec	31-dec	w3	1.358
f4	2-jan	31-jan	w4	2.037
f5	1-feb	27-feb	w5	1.697
f6	1-mrt	31-mrt	w6	2.037
f7	1-apr	30-apr	w7	1.358

3.3.3 Risico-maatregelen

Eén van de uitgangspunten van de dataverzamelingsstrategie is zorgen voor stabiliteit en rust in de dataverzamelingsorganisatie. Dit geldt voor zowel capi als cati door het aanbieden van vaste omvangen werk als ook voor andere teams door het minder hoeven door te voeren van extra, responsverhogende maatregelen. Om een mogelijk responsprobleem op te lossen zonder de waarneemstrategie geweld aan te doen zijn twee algemene richtlijnen geformuleerd, te weten:

1. Los een tekort bij cawi op bij cawi en plan in het onderzoeksdesign wanneer een extra steekproef getrokken moet worden. Dit heeft geen consequenties voor de omvang van het werk voor de cati- en capi-waarneming.
2. Als capi en cati hun respons niet halen, wordt bekeken of de gerealiseerde uren achterblijven bij de geplande uren. Pas dan mag de vaste omvang worden aangepast.

Voor het WoON worden deze algemene richtlijnen gevolgd. In eerste instantie gaat het dus puur om het verhogen van de cawi omvang en zal er niet worden getornd aan de vaste omvangen voor de cati en capi waarneming. Pas als in de realisatie van cati en / of capi blijkt dat ook zij significant afwijken van de verwachte respons, kan bekeken worden of aanpassing van de vaste omvangen nodig is.

Op het moment dat de cawi-waarneming voor de eerste steekproefportie wordt afgesloten (11-9-2017), zijn de drukwerkzaamheden al gestart voor de tweede steekproefportie. Ook de voorbereidende werkzaamheden voor de derde steekproefportie zijn op dat moment al gestart. In theorie zou daarom pas bij de vierde steekproefportie ingegrepen kunnen worden. Desondanks zal bekeken worden in hoeverre door middel van extrapolatie van resultaten een mogelijk verhoging al bij de derde steekproefportie kan worden doorgevoerd. Dit is de meest gunstige steekproef aangezien het een 80%-portie voor WoON-regulier en WoON-oversampling betreft. Dit terwijl de vierde steekproefportie een 100%-portie voor WoON-regulier en een 120%-portie voor WoON-oversampling betreft. Tabel 3.12 geeft de mogelijkheden voor het tussentijds ingrijpen bij tegenvallende internetrespons. In de tabel wordt aangegeven:

- wanneer de internetwaarneming voor een steekproefportie wordt afgesloten (kolom 1 en 2);
- welke daarop volgende steekproefportie eventueel kan worden verhoogd naar aanleiding van de responsrealisatie (kolom 3);
- op welke datum deze eventuele verhoging uiterlijk moet worden doorgegeven aan de steekproefgroep (kolom 4);
- op welke datum(s) de beoordeling plaats vindt van de noodzaak en omvang van de verhoging (kolom 5);
- welke omvang de te verhogen steekproefportie heeft voor WoON-regulier en -oversampling uitgedrukt in % van de 100% steekproef (kolom 6 en 7).

Tabel 3.12 Informatie over tussentijds ingrijpen

stkprf	Afsluiten cawi		Verhogen		Oordeel datum	Omvang te verhogen stkprf	
	datum	stkprf	datum	stkprf		regulier	oversampling
1	11-9-2017	3	5-9-2017		4-9-2017	80%	80%
	11-9-2017	4	27-9-2017		25 / 26-9-2017	100%	120%
2	9-10-2017	4	27-9-2017		25 / 26-9-2017	100%	120%
	9-10-2017	5	7-11-2017		3 / 6-11-2017	100%	100%
3	6-11-2017	5	7-11-2017		3 / 6-11-2017	100%	100%
	4-12-2017	6	24-11-2017		23-11-2017	120%	120%
4	4-12-2017	7	9-1-2018		5 / 8-1-2018	100%	80%
	8-1-2018	7	9-1-2018		5 / 8-1-2018	100%	80%

Uit tabel 3.12 kan worden opgemaakt dat de responsrealisatie voor de internetwaarneming voor de eerste steekproefportie op 11 september 2017 bekend is. De uiterste datum voor het doorgeven van een eventueel verhoging van de derde steekproefportie is 5 september 2017. Voor de vierde steekproefportie is dit 27 september 2017. Logischerwijs zou de vierde steekproefportie daarom de meest geschikte portie zijn om voor het eerst in te grijpen. Echter, de vierde portie is qua omvang veel minder geschikt dan de derde. Op vergelijkbare manier kan iedere steekproefportie worden beoordeeld met dien verstande dat de resultaten van de zesde en zevende steekproefportie op geen enkele wijze meer kunnen leiden tot een aanpassing van de beschikbare steekproefporties.

De volgende werkwijze wordt gevolgd:

- Op 4 september 2017 wordt het resultaat voorspeld voor de internetwaarneming van de eerste steekproefportie. Alhoewel de waarneming voor de eerste portie dan nog niet is afgerond, zijn in iedere geval alle brieven gestuurd en is er een volledig weekend na aankomst van de tweede rappelbrieven geweest. Op basis van de resultaten wordt de omvang van een eventuele verhoging van de derde steekproefportie bepaald.
- Mocht blijken dat voorgaande voorspelling niet betrouwbaar genoeg gemaakt kan worden, dan wordt de verhoging pas ingezet bij de vierde steekproefportie. Dit heeft echter niet de voorkeur gezien de omvang van deze portie.
- Het responsresultaat van de tweede en derde steekproefportie wordt op 3 en 6 november 2017 beoordeeld. De derde portie bevat voor het eerst waarneming voor de oversampling. De realisatiecijfers kunnen leiden tot een verhoging van de omvang van de vijfde steekproefportie.
- Het responsresultaat van de vierde en vijfde steekproefportie wordt op 5 en 8 januari 2018 beoordeeld. De realisatiecijfers kunnen leiden tot een verhoging van de omvang van de zevende steekproefportie.
- De omvang van de zesde steekproefportie wordt ongemoeid gelaten. Dit zelfde geldt bij voorkeur voor de omvang van de vierde steekproefportie. De grijs gearceerde cellen geven de ingrijpmomenten aan.

4. Instructie interviewers

Alle interviewers van CBS zijn specifiek getraind in medewerking verkrijgen van respondenten en in de toepassing van de voorgeschreven interviewtechnieken. Ten behoeve van WoON 2018 zijn de interviewers geïnstrueerd met behulp van e-learning. E-learning is leren in een elektronische leeromgeving via internet. Door middel van leesstof, opgaven, audio- en videofragmenten en een aantal cases werden de benodigde kennis en vaardigheden voor de Woningmarktmodule 2018 aangeleerd en getoetst. Daarnaast was er een discussieforum beschikbaar waarop opgedane kennis en ervaringen tijdens het veldwerk kon worden besproken. Interviewers moesten voorafgaand aan het veldwerk een toets maken over de opgedane kennis. Er kon niet worden gewerkt voor het onderzoek zolang de toets niet met succes was doorlopen. Naast de e-learning module was er een schriftelijke handleiding beschikbaar voor de interviewers. De interviewers die werden ingezet voor WoON-oversampling behoefden geen extra instructie, omdat er geen verschil is tussen WoON-regulier en WoON-oversampling wat betreft benaderingsstrategie of vragenlijst.

5. Uitvoering veldwerk

5.1 Organisatie

Bij CBS werkten ten tijde van het WoON ongeveer 180 aan-huis interviewers. Voor WoON zijn deze allen ingezet. De interviewers werden aangestuurd door 11 decentraal opererende regiomanagers. Voor de telefonische waarneming waren circa 120 interviewers inzetbaar. De

telefonische interviewers worden aangestuurd door teamleiders. De telefonische waarneming vindt doorgaans plaats op maandag tot en met vrijdag. Op feestdagen en oudejaarsdag is niet gebeld. Er worden drie diensten per dag onderscheiden: een ochtendienst van 09.00-13.00 uur, een middagdienst van 13.00-17.00 uur en een avonddienst van 17.00-21.00 uur.

5.2 Aanpassingen onderzoeksopzet

De volgende aanpassingen zijn doorgevoerd tijdens het veldwerk:

- Op carnavalsmaandag is niet gewerkt bij de telefonische waarneming. Daarom zijn de volgende porties in tabel 3.7 met 1 dag verlengd. Voor porties t5.4 65+, t5.4 64-, t6.1 65+ en t6.1 64- is de einddatum gewijzigd. Voor porties t6.2 65+ en t6.2 64- zijn de begin en einddatum gewijzigd.

Tabel 3.7 Gegevens over de cati-porties (nieuw)

Portie*	Startdatum	Einddatum	Rappel portie	Aantal
t5.4 65+	29-jan	19-feb	w5	223
t5.4 64-	29-jan	19-feb	w5	634
t6.1 65+	6-feb	26-feb	w6	268
t6.1 64-	5-feb	26-feb	w6	761
t6.2 65+	13-feb	5-mrt	w6	268
t6.2 64-	13-feb	5-mrt	w6	761

* t staat voor internetwaarneming (web)

- Op verzoek van de capi-waarneming is voor de capi-portie van december 2017 de waarneemperiode uitgebreid met januari 2018. Dit had geen gevolgen voor capaciteit of uitzet. In een aantal regio's was de verwachting dat er in december 2017 door verloop mogelijk te weinig capaciteit zou zijn. Tabel 3.8 werd daarom als volgt:

Tabel 3.8 Gegevens over de capi-porties (nieuw)

Portie	Startdatum	Einddatum	Rappel portie	Aantal
f3	1-dec	31-jan	w3	1.979

- Op basis van de voortgang van 6 november 2017 is besloten de cawi-steekproef van december 2017 in krimpgebied "Eemsdelta, de Marne, Oost-Groningen" uit te breiden met 65 steekproefpersonen.
- Op basis van de voortgang van 23 november 2017 is besloten de cawi-steekproef van januari 2018 voor de volgende oversamplings(deel)gebieden uit te breiden:
 - ✓ Den Haag - sociale huur: 65 extra steekproefpersonen
 - ✓ Enschede: 44 extra steekproefpersonen
 - ✓ Haaglanden – Delft: 47 extra steekproefpersonen
 - ✓ Maastricht: 81 extra steekproefpersonen
 - ✓ Zwolle – Midden: 25 extra steekproefpersonen
 - ✓ Zwolle – Noord: 6 extra steekproefpersonen
 - ✓ Zwolle – Oost: 8 extra steekproefpersonen
 - ✓ Zwolle – West: 19 extra steekproefpersonen

Daar stond tegenover dat in Den Haag – koop 65 steekproefpersonen minder werden benaderd in de cawi-steekproef van januari 2018. In Den Haag werden overall dus geen extra steekprofeenheden ingezet.

In paragraaf 3.3.3 werd aangegeven dat de cawi-steekproef van januari 2018 ongemoeid zou worden gelaten. Hiervan is dus uiteindelijk afgeweken.

- Op basis van de voortgang van 8 januari 2018 is besloten de cawi-steekproef van februari 2018:
 - ✓ in krimpgebied “Eemsdelta, de Marne, Oost-Groningen” uit te breiden met 30 steekproefpersonen.
 - ✓ in krimpgebied “Achterhoek, Doetinchem en Winterswijk” te verminderen met 10 steekproefpersonen.
 - ✓ in krimpgebied “Achterhoek, overige gemeenten” te verminderen met 10 steekproefpersonen.
 - ✓ in krimpgebied “Overige gemeenten in Maastricht-Mergelland, Parkstad en Westelijk Mijnstreek” te verminderen met 10 steekproefpersonen.

Overall werden dus geen extra steekprofeenheden ingezet.

- Op basis van de voortgang van 8 januari 2018 is besloten de cawi-steekproef van februari 2018 voor de volgende oversamplings(deel)gebieden uit te breiden:
 - ✓ Den Haag - sociale huur: 100 extra steekproefpersonen
 - ✓ Enschede: 36 extra steekproefpersonen
 - ✓ Maastricht: 31 extra steekproefpersonen
 - ✓ Waterweg-Vlaardingen: 16 extra steekproefpersonen
 - ✓ Zwolle – Midden: 21 extra steekproefpersonen
 - ✓ Zwolle – Noord: 43 extra steekproefpersonen
- Op basis van de voortgang van 5 februari 2018 is besloten een extra cawi-steekproef te trekken met daarin de volgende gebieden:
 - ✓ Den Haag - particuliere huur: 110 extra steekproefpersonen
 - ✓ Haaglanden-Delft: 40 extra steekproefpersonen
 - ✓ Lelystad-Boswijk: 30 extra steekproefpersonen
 - ✓ Waterweg-Vlaardingen: 45 extra steekproefpersonen
 - ✓ West-Brabant-Steenbergen: 25 extra steekproefpersonen
 - ✓ Zwolle – Noord: 30 extra steekproefpersonen

De aanschrijfbrieven daarvoor worden verzonden op 5 april, de eerste rappelbrieven op 12 april en de tweede rappelbrieven op 19 april. Aan tabel 3.6 van het design is de volgende portie toegevoegd.

Tabel 3.6 Gegevens over de cawi-porties (nieuw)

Portie	Start drukken	Verzenddatum	Rappeldatum	Einddatum	Omvang	Aantal
w8	3-apr	5-apr			100%	280
w8.1			12-apr			
w8.2			19-apr	30-apr		

- Op basis van de voortgang van 5 februari 2018 zijn bij cati in specifieke gebieden geen contacten uit eerder waarneming, te weten antwoordapparaten en no-answer busy, herbenaderd in de periode 26 maart tot en met 30 april 2018. Het betreft de volgende gebieden waarin het maximaal beschikbare aantal geen-contacten is herbenaderd:
 - ✓ Den Haag - particuliere huur: 35 eenheden herbenaderd bij cati.
 - ✓ Haaglanden-Delft: 37 eenheden herbenaderd bij cati.
 - ✓ Lelystad-Boswijk: 8 eenheden herbenaderd bij cati.
 - ✓ Maastricht: 39 eenheden herbenaderd bij cati.
 - ✓ Waterweg-Vlaardingen: 88 eenheden herbenaderd bij cati.
 - ✓ West-Brabant-Steenbergen: 45 eenheden herbenaderd bij cati.
 - ✓ Zwolle – Midden: 17 eenheden herbenaderd bij cati.
 - ✓ Zwolle – Noord: 27 eenheden herbenaderd bij cati.
 - ✓ Zwolle – Oost: 13 eenheden herbenaderd bij cati.

Aan tabel 3.7 wordt de volgende portie toegevoegd

Tabel 3.7 Gegevens over de cati-porties (nieuw)

Portie	Startdatum	Einddatum	Rappel portie	Aantal
t8.1	26-mrt	30-apr	n.v.t.	309

- Tenslotte zijn er in Vlaardingen 38 geen-contacten uit de telefonische waarneming in april aan-huis benaderd.

De extra cawi steekproefpersonen zijn ingezet om te compenseren voor lagere cawi-respons dan verwacht in specifieke gebieden. Voor Den Haag koop, particuliere huur en sociale huur werd dit niet alleen door lagere respons veroorzaakt maar ook doordat in het steekproefontwerp exact dezelfde responskansen zijn gebruikt in elk van deze drie gebieden terwijl eigenlijk wel te verwachten viel dat dit niet het geval zou zijn. Voor de deelgebieden in Zwolle was dit ook het geval. Ondanks het feit dat landelijk gezien de internet respons royaal boven target lag, bleek dit in specifieke gebieden niet het geval te zijn. De telefonische herbenadering is ingezet om te compenseren voor lagere telefonische respons. In totaal zijn 757 steekproefpersonen extra benaderd via cawi en 309 steekproefpersonen extra via cati.

5.3 Veldwerkresultaten

In deze paragraaf worden de veldwerkresultaten weergegeven. Achtereenvolgens worden de responsoverzichten van WoON-regulier en –oversampling gegeven en de gerealiseerde vragenlijstduur per mode.

In tabel 5.1 is een overzicht gegeven van de bereikte resultaten van de Woningmarktmodule 2018 na afronding van het veldwerk op 30 april 2018. Deze tabel bevat de status van alle adressen van de uitgezette steekproef op het moment dat het veldwerk werd afgesloten.

Tabel 5.1 responscijfers van WoON 2018 naar onderzoeksdeel.

	Totaal		Regulier		Oversampling	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Uitgezette stckprf	114.381	100,0	73.746	100,0	40.635	100,0
Kaderfouten	9.504	8,3	6.222	8,4	3.282	8,1
Non-respons	37.354	32,7	24.210	32,8	13.144	32,3
Volledige respons	67.523	59,0	43.314	58,7	24.209	59,6
w.v. Cawi	44.480	38,9	28.158	38,2	16.322	40,2
Cati	13.662	11,9	8.929	12,1	4.733	11,6
Capi	9.381	8,2	6.227	8,4	3.154	7,8

In totaal zijn 44.480 volledige responsen via internet ingevuld. Dit is 65,9% van het totaal aantal gerealiseerde responsen. Via telefonische en aan-huis waarneming zijn respectievelijk 13.662 en 9.381 volledige responsen gerealiseerd, hetgeen overeenkomt met respectievelijk 20,2% en 13,9% van het totaal aantal gerealiseerde responsen. In randvoorwaarde 15 van paragraaf 2.1 werden voornoemde percentages geschat op 62% voor cawi, 22% voor cati en 16% voor capi. Dit betekent dat er meer internetrespons is gerealiseerd dan verwacht ten koste van zowel het aantal cati-responsen als het aantal capi-respondenten.

De respons voor WoON-regulier bedraagt 58,7% (43.314 / 73.746) op de uitgezette steekproef en is daarmee beduidend hoger dan voor WoON 2015 (53,1%)⁶. Daarmee wordt voldaan aan het minimale responspercentage van 57,7% zoals beschreven in randvoorwaarde 7 van paragraaf 2.1. WoON-regulier heeft met 58,7% iets minder opgeleverd dan WoON-oversampling met 59,6% respons. In totaal zijn 43.314 volledige responsen gerealiseerd voor WoON-regulier. Daarmee is voldaan aan randvoorwaarde 6 uit paragraaf 2.1.

5.3.1 Respons WoON-regulier

Tabel 5.2 geeft de gerealiseerde responsresultaten van WoON-regulier. De herbenaderbare internet non-responsen die zijn uitgedund na afloop van de internetwaarneming om te kunnen voldoen aan vaste omvangen bij cati en capi zijn gekenmerkt als "Niet doorgezet naar cati of capi". In tabel 3.4 van paragraaf 3.3.1 werd aangegeven dat naar verwachting 4,3% van de herbenaderbare internet non-respondenten zouden worden uitgedund. Uiteindelijk is dit 2,9% geworden doordat de internetrespons, landelijk gezien, hoger uitviel dan verwacht.

De categorieën "Heruitgezet naar capi / cati" en "Heruitgezet vanuit cawi / capi / cati" betreffen de steekproefelementen met eindresultaat "verhuizing" die op het nieuwe adres met een andere mode zijn benaderd dan op het oude adres en de 38 geen-contacten uit de telefonische waarneming die aan-huis zijn benaderd.

De non-responscategorie 'overig' bij de aan-huis waarneming betreft de eindresultaten 'retour' of 'voorkeur voor andere mode'. 'Retour' betekent dat het steekproefadres volledig onbewerkt of onvolledig bewerkt is teruggestuurd. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als de interviewer ziek wordt en de betreffende adressen niet meer aan een andere interviewer

⁶ Opgemerkt moet worden dat in WoON 2015 slechts voor de helft van de steekproeven incentives zijn ingezet.

kunnen worden toegewezen. Als de betreffende interviewer al activiteiten heeft ondernomen om het adres te benaderen wordt deze afgeboekt als onvolledig bewerkt retour, en als dit niet het geval is als volledig onbewerkt retour. 'Voorkeur voor andere mode' betreft respondenten die alleen bereid waren via een andere mode dan de toegepaste waarneemmode deel te nemen terwijl dit volgens de benaderingstrategie op dat moment niet meer mogelijk was. Het betreft dus eigenlijk een weigering voor het onderzoek in de huidige opzet. De 'taalbarrières' bestaan uit de personen die wegens taalproblemen niet geïnterviewd konden worden. Met 'geen contact' wordt bedoeld dat de contactpogingen zoals voorgeschreven in de benaderingsstrategie niet hebben geleid tot een contact met de steekproefpersoon. De categorie 'geen gelegenheid tijdens veldwerkperiode' wordt gebruikt om aan te geven dat de te interviewen persoon niet beschikbaar is in de gegeven veldwerkperiode, bijvoorbeeld wegens vakantie of ziekte.

Tabel 5.2 Responsoverzicht WoON -regulier naar mode totale steekproef

	Cawi	Capi	Cati	Totaal	Cawi	Capi	Cati	Totaal
	<i>Aantal</i>				<i>%</i>			
Steekproef	73.746	16.660	23.995	-	-	-	-	-
Heruitgezet vanuit cawi / capi / cati	93	517	234	-	-	-	-	-
Heruitgezet naar capi / cati	0	452	392	-	-	-	-	-
Uitzet	73.653	16.595	24.153	73.746	100,0	100,0	100,0	100,0
Kaderfouten	246	1.402	4.574	6.222	0,3	8,4	18,9	8,4
Afgehandelde non-respons	1.482	8.772	10.331	20.585	2,0	52,9	42,8	27,9
w.v. weigering	823	3.500	4.125	8.448	1,1	21,1	17,1	11,5
geen contact	0	1.747	4.060	5.807	0,0	10,5	16,8	7,9
taalbarrière	61	1.746	386	2.193	0,1	10,5	1,6	3,0
geen gelegenheid/niet in staat	535	1.127	1.654	3.316	0,7	6,8	6,8	4,5
overige non-respons	63	652	106	821	0,1	3,9	0,4	1,1
Respons	28.158	6.227	8.929	43.314	38,2	37,5	37,0	58,7
Onvolledig/afgebroken respons	1.894	194	319	2.407	2,6	1,2	1,3	3,3
w.v. afgebroken	0	188	308	496	0,0	1,1	1,3	0,7
uitgefilterd C&C	1.894	6	11	1.911	2,6	0,0	0,0	2,6
Niet doorgezet naar cati of capi	1.218	-	-	1.218	1,7	-	-	1,7
Doorgezet naar cati of capi	40.655	-	-	-	55,2	-	-	-

Uit tabel 5.2 blijkt dat 1.911 responsen afvallen bij de verwerking van de responsbestanden. Dit zijn hoofdzakelijk cawi-responsen die afvallen doordat meer dan 15% van de vragen met 'weet niet' of 'weigert' is beantwoord. Een zeer beperkt aantal responsen valt af doordat achtergrondkenmerken van de respondent onvoldoende overeenkomen met de vanuit GBA beschikbare achtergrondkenmerken.

De cawi-waarneming is met gemiddeld 38,2% 2,4 procentpunten boven target (35,8%) geëindigd. De positieve ontwikkeling bij cawi maakt dat het bij cati en capi moeizamer ging. Cawi maakt dit verschil echter royaal goed. De cati-herbenadering is met gemiddeld 37,0% beperkt onder target (39,7%) geëindigd. De capi-herbenadering voor WoON-regulier is met

gemiddeld 37,5% heel beperkt onder target (38,0%) geëindigd. Overall was de respons zoals eerder aangegeven boven target.

5.3.2 Respons WoON-regulier naar achtergrondkenmerken

Zoals in randvoorwaarden 11 en 12 van paragraaf 2.1 beschreven zijn er voor WoON-regulier responseisen naar achtergrondkenmerken vastgelegd. De tabellen 5.3 en 5.4 geven de responsrealisaties voor deze achtergrondkenmerken. De target per gebied in tabel 5.3 is 1.200 responsen en is in alle gebieden gerealiseerd.

Tabel 5.3 Aantal gerealiseerde responsen voor WoON-regulier naar gebied

Gebied	Target	Realisatie
Corop Agglomeratie Den Haag	1.200	1.856
Corop Arnhem/Nijmegen	1.200	1.900
Corop Groot-Amsterdam en Corop Zaanstreek	1.200	3.360
Corop Groot-Rijnmond	1.200	3.187
Corop Twente	1.200	1.495
Corop Zuidoost Noord-Brabant	1.200	1.891
Gemeente Utrecht en omgeving	1.200	1.699
Provincie Drenthe	1.200	1.320
Provincie Flevoland	1.200	1.287
Provincie Friesland	1.200	1.914
Provincie Gelderland excl. Corop Arnhem/Nijmegen	1.200	3.871
Provincie Groningen	1.200	1.587
Provincie Limburg	1.200	3.054
Provincie Noord-Brabant excl. Corop Zuidoost Noord-Brabant	1.200	4.234
Provincie Noord-Holland excl Corop Groot-Amsterdam en Corop Zaanstreek	1.200	3.099
Provincie Overijssel excl. Corop Twente	1.200	1.268
Provincie Utrecht excl Gemeente Utrecht en omgeving	1.200	1.407
Provincie Zeeland	1.200	1.587
Provincie Zuid-Holland excl Corop Groot-Rijnmond en Corop Aggl Den Haag	1200	3.298

De target per krimpgebied in tabel 5.4 is 600 responsen en is in alle gebieden gerealiseerd.

Tabel 5.4 Aantal gerealiseerde responsen voor WoON-regulier naar krimpgebied

Krimpgebied	Target	Realisatie
Achterhoek, Doetinchem en Winterswijk	600	668
Achterhoek, overige gemeenten	600	725
Eemsdelta, de Marne, Oost-Groningen	600	655
Limburg stedelijk: Maastricht, Landgraaf, Brunssum, Kerkrade, Heerlen en Sittard-Geleen	600	1.061
Noordoost Fryslan	600	617
overige gemeenten in Maastricht-Mergelland, Parkstad en Westelijk Mijnstreek	600	671
Zeeuws-Vlaanderen	600	659

In randvoorwaarde 13 van paragraaf 2.1 zijn verwachte aantallen gegeven voor personen van 65 jaar of ouder, niet-westers allochtonen en personen met een laag inkomen⁷. Tabel 5.5 geeft hiervoor de realisatie. Zoals blijkt uit tabel 5.5 is voor de 65-plussers en de lage inkomens in ieder gebied aan de responsverwachting voldaan. Voor de niet-westers allochtonen is dit niet in ieder gebied het geval (in de grijs gearceerde gebieden niet). Aangezien hier niet op werd gestuurd, is dit louter ter informatie opgenomen.

Tabel 5.5 verwachte en gerealiseerde responsen naar achtergrondkenmerk en gebied

	Verwachting			Realisatie		
	65- plus	Laag Inkomen	Niet-westers allochtoon	65- plus	Laag Inkomen	Niet-westers allochtoon
a	313	463	78	392	493	69
b	394	350	42	510	498	41
c	301	266	25	403	342	31
d	336	320	93	397	394	72
e	284	232	56	334	270	46
f	193	248	206	273	289	186
g	366	414	109	465	478	129
h	731	513	79	1.103	803	140
i	267	378	159	340	425	175
j	317	206	73	327	265	100
k	598	814	543	718	952	604
l	763	560	167	880	702	182
m	412	420	338	466	507	361
n	664	705	478	782	862	564
o	739	646	216	856	701	210
p	341	236	42	488	336	47
q	419	405	93	522	418	101
r	958	780	235	1.129	903	216
s	682	626	100	933	798	92
	9.077	8.581	3.130	11.318	10.436	3.366

⁷ dit zijn personen die op basis van inkomen en vermogen recht hebben op huurtoeslag

De enquêtedeelname verschilt per bevolkingsgroep. Tabel 5.6 toont het responspercentage berekend op de uitgezette steekproef naar onder andere leeftijd, geslacht, burgerlijke staat, stedelijkheid woongemeente, landsdeel woongemeente, herkomst / generatie, plaats in het huishouden en besteedbaar inkomen van het huishouden.

Tabel 5.6 Responspercentages naar achtergrondkenmerken.

	Totaal	Regulier	Oversampling
	%		
Totaal	59	59	60
Leeftijd			
18 tot en met 24 jaar	53	53	53
25 tot en met 34 jaar	51	51	51
35 tot en met 44 jaar	56	55	57
45 tot en met 54 jaar	59	59	59
55 tot en met 64 jaar	66	66	67
65 tot en met 74 jaar	70	69	71
75 plus	59	59	59
Geslacht			
man	57	57	58
vrouw	61	60	61
Burgerlijkestaat			
Ongehuwd	53	53	53
Gehuwd/partnerschap	66	66	67
Verweduwd	61	61	61
Gescheiden	57	57	57
Stedelijkheid van de buurt			
Zeer sterk (>=2.500 omgevingsadressen/km ²)	52	52	52
Sterk (1.500 tot 2.500 omgevingsadressen/km ²)	59	58	59
Matig (1.000 tot 1.500 omgevingsadressen/km ²)	62	62	63
Weinig (500 tot 1.000 omgevingsadressen/km ²)	64	64	63
Niet (<500 omgevingsadressen/km ²)	62	62	63
Landsdeel			
Noord-Nederland (Gr, Fr, Dr)	60	60	-
Oost-Nederland (Ov, Gld, Fl)	61	62	59
West-Nederland (NH, ZH, Ut, Zl)	57	56	58
Zuid-Nederland (NB, Li)	62	61	64
G₄			
Niet behorend tot G ₄	61	61	61
Wel behorend tot G ₄	48	49	48
Herkomst			
Autochtonen	63	63	64
Niet-westerse allochtonen	38	38	38
Westerse allochtonen	50	50	49
Generatie			
autochtoon	63	63	64
eerste generatie allochtoon	38	38	37
tweede generatie allochtoon	53	53	53

	Totaal	Regulier	Oversampling
Positie in het huishouden			
kind	54	54	54
alleenstaande	54	54	55
partners zonder kinderen	68	68	68
partners met kinderen	63	62	64
een-ouder gezin	54	53	54
overig huishouden	40	40	39
institutioneel huishouden	24	27	17
Quintiel besteedbaar inkomen			
Laagste	50	50	50
Tweede	56	56	55
Derde	61	61	62
Vierde	64	63	64
Hoogste	65	65	66
Quintiel welvaart (combinatie van inkomen en vermogen)			
Laagste	48	48	48
Tweede	56	55	56
Derde	61	61	61
Vierde	65	65	65
Hoogste	68	67	69
Belangrijkste inkomensbron van het huishouden			
Loon	61	61	61
Loon directeur-grotoaandeelhouder	57	57	58
Winst zelfstandig ondernemer	52	52	53
Inkomen overige zelfstandige	46	45	47
Werkloosheidsuitkering	60	60	60
Bijstandsuitkering	43	44	41
Uitkering sociale voorziening overig	46	47	45
Uitkering ziekte/arbeidsongeschiktheid	52	52	53
Pensioenuitkering	65	65	66
Studiefinanciering	55	55	53
Inkomen uit vermogen	57	54	62
Eigendomstype			
EigenaarGebruiker	65	64	66
Woningcorporatie	53	53	53
Verhuurder anders dan Woningcorporatie	50	51	49
WOZ waarde			
minder dan 150.000 Euro	52	53	51
150.000-199.999 Euro	60	59	61
200.000-249.999 Euro	63	63	64
250.000-299.999 Euro	66	66	66
300.000-399.999 Euro	66	65	67
400.000-499.999 Euro	66	65	68
500.000 Euro of meer	59	59	60

Uit tabel 5.6 kan worden geconcludeerd dat mensen van 18 tot 35 jaar minder responderen dan andere leeftijdsgroepen. Vrouwen responderen wat vaker dan mannen. Gehuwden en respondenten in partnerschap responderen vaker dan degenen die ongehuwd, gescheiden of verweduwd zijn. In zeer sterk stedelijke gebieden blijft de respons achter op de overige woongebieden en personen die in het westen wonen hebben minder vaak mee gedaan dan bewoners van de drie andere landsdelen. Het verschil tussen de 4 grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag) met de rest van Nederland is groot.

Ook groot zijn de responsverschillen naar herkomst en generatie. Vooral niet-westers allochtonen doen met 38 procent beduidend minder vaak mee dan westers allochtonen (50 procent) en autochtonen (63 procent). Het blijken voornamelijk de allochtonen van de eerste generatie te zijn die minder responderen. Vergeleken met WoON2015 is het responspercentage onder niet-westers allochtonen 3 procentpunt hoger en onder westers allochtonen 4 procentpunt hoger.

Als gekeken wordt naar de positie in het huishouden van de OP dan responderen kinderen, alleenstaanden en ouders uit één oudergezinnen minder goed. Overige huishoudleden en personen die tot een institutioneel huishouden behoorden responderen het slechtst. Steekproefpersonen in het laagste quintiel van besteedbaar inkomen en welvaart responderen minder goed dan de overige inkomensgroepen. Dit zie je ook terug bij de respons naar belangrijkste inkomensbron van het huishouden. Op woningniveau is te zien dat steekproefpersonen die in een eigen woning wonen het beste responderen. Tenslotte responderen steekproefpersonen die in een woning wonen met een WOZ die lager is dan 150 duizend euro minder goed dan de overige steekproefpersonen.

5.3.3 Herbenaderingen ter bevordering respons

Zoals in paragraaf 5.2 werd toegelicht, is op beperkte schaal een aantal respons bevorderende maatregelen genomen tijdens de dataverzameling. Zo zijn op basis van de voortgang van 5 februari 2018 bij cati in specifieke gebieden geen contacten uit eerder waarneming, te weten antwoordapparaten en no-answer busy, herbenaderd in de periode 26 maart tot en met 30 april 2018. Daarnaast zijn in Vlaardingen 38 geen-contacten uit de telefonische waarneming in april aan-huis benaderd.

Tabel 5.7 geeft de gerealiseerde responsresultaten voor deze herbenaderingsacties.

Tabel 5.7 Responsaantallen en –percentages naar herbenaderingscategorie

	Geen contact	Vlaardingen
	<i>Aantal</i>	
Uitzet	309	38
Kaderfouten	27	1
Afgehandelde non-respons	254	18
w.v. weigering	17	8
geen contact	215	3
taalbarrière	3	0
geen gelegenheid/niet in staat	5	7
overige non-respons	14	0
Respons	28	19
Onvolledig/afgebroken respons	0	0
w.v. afgebroken	0	0
uitgefilterd C&C	0	0
Nog in behandeling	0	0

	Geen contact	Vlaardingen
	%	
Uitzet	100,0	100,0
Kaderfouten	8,7	2,6
Afgehandelde non-respons	82,2	47,4
w.v. weigering	5,5	21,1
geen contact	69,6	7,9
taalbarrière	1,0	0,0
geen gelegenheid/niet in staat	1,6	18,4
overige non-respons	4,5	0,0
Respons	9,1	50,0
Onvolledig/afgebroken respons	0,0	0,0
w.v. afgebroken	0,0	0,0
uitgefilterd C&C	0,0	0,0
Nog in behandeling	0,0	0,0

Uit tabel 5.7 valt af te leiden dat de telefonische herbenadering van geen contacten uit de telefonische waarneming niet de moeite waard was. De aan-huis herbenadering van geen contacten in Vlaardingen uit de telefonische waarneming heeft juist uitstekend gewerkt. Helaas is er onvoldoende budget om eenvoudigweg alle geen-contacten uit de telefonische waarneming her te benaderen. Voor gerichte waarneming is dit echter wel een prima oplossing.

Tabel 5.8 geeft de resultaten van de benadering van de verhuizingen naar mode van benadering.

Tabel 5.8 Responsaantallen en –percentages benadering verhuizingen naar benaderingsmode

Aantal	Capi	Cati
	<i>Aantal</i>	
Uitzet	550	508
Kaderfouten	74	299
Afgehandelde non-respons	259	139
w.v. weigering	96	27
geen contact	49	89
taalbarrière	50	5
geen gelegenheid/niet in staat	38	18
overige non-respons	26	0
Respons	215	63
Onvolledig/afgebroken respons	2	7
w.v. afgebroken	2	7
uitgefilterd C&C	0	0
Nog in behandeling	0	0

Aantal	Capi	Cati
	%	
Uitzet	100,0	100,0
Kaderfouten	13,5	58,9
Afgehandelde non-respons	47,1	27,3
w.v. weigering	17,5	5,3
geen contact	8,9	17,5
taalbarrière	9,1	1,0
geen gelegenheid/niet in staat	6,9	3,5
overige non-respons	4,7	0,0
Respons	39,1	12,4
Onvolledig/afgebroken respons	0,4	1,4
w.v. afgebroken	0,4	1,4
uitgefilterd C&C	0,0	0,0
Nog in behandeling	0,0	0,0

Uit tabel 5.8 blijkt dat de aan-huis benadering veel meer succes heeft dan de telefonische benadering. Bij de telefonische benadering wordt meer dan de helft van de adressen als kaderfout afgeboekt (telefoonlijn afgesloten of onderzoekspersoon onbekend).

5.3.4 Respons WoON-oversampling

Tabel 5.9 geeft per contractant en daarbinnen per deelgebied de responstargets en het gerealiseerde aantal responsen. Uit tabel 5.9 blijkt dat aan alle responstargets voor de oversampling is voldaan. Voor Lelystad is een overall responstarget van 1.200 responsen gedefinieerd. Deze is gerealiseerd. Daarnaast zijn voor deelgebieden in Lelystad verwachtingen afgegeven. Deze zijn alleen Atolwijk, Boswijk en Zuiderzeewijk net niet gerealiseerd.

Tabel 5.9 Steekproefomvang, responstarget en gerealiseerde responsen voor WoON-oversampling naar contractpartij

Contractant	Deelgebied	Steekproef	Target	Responsen	
		Aantal			%
Gemeente Breda	-	1.168	600	669	57,3
Gemeente Den Haag	Koop	1.368	600	720	52,6
	Particuliere huur	1.554	600	602	38,7
	Sociale huur	1.634	600	673	41,2
Regio Noord Veluwe EHP	Ermelo	1.070	600	674	63,0
	Harderwijk	1.059	600	628	59,3
	Putten	1.061	600	620	58,4
Gemeente Enschede	-	1.132	600	648	57,2
Regio Haaglanden	Delft	1.144	600	620	54,2
	Leidschendam-Voorburg	1.075	600	681	63,3
	Pijnacker-Nootdorp	1.064	600	629	59,1
	Rijswijk	1.066	600	622	58,3
	Westland	1.043	600	663	63,6
	Zoetermeer	1.075	600	644	59,9

Contractant	Deelgebied	Steekproef	Target	Responsen		
Regio HLT Samen	Hillegom	1.057	600	660	62,4	
	Lisse	1.049	600	682	65,0	
	Teylingen	1.065	600	693	65,1	
Gemeente Kampen	-	1.043	600	631	60,5	
Gemeente Katwijk	-	1.056	600	642	60,8	
Gemeente Lelystad	Totaal	2.402	1.200	1.297	54,0	
	Atolwijk	284	144	142	50,0	
	Bolder	250	124	136	54,4	
	Boswijk	379	174	172	45,4	
	Havendiep	328	169	195	59,5	
	Kustwijk	379	192	237	62,5	
	Lelystad Haven	142	75	86	60,6	
	overig Lelystad	86	46	52	60,5	
	Waterwijk / Landerijen	384	187	197	51,3	
	Zuiderzeewijk	170	89	80	47,1	
	Gemeente Maastricht	-	1.173	600	632	53,9
	Regio Midden-Holland	Bodegraven-Reeuwijk	1.056	600	668	63,3
Gouda		1.057	600	615	58,2	
Krimpenerwaard		1.055	600	654	62,0	
Waddinxveen		1.065	600	629	59,1	
Zuidplas		1.090	600	664	60,9	
Regio Noord Veluwe NEO	Elburg	1.061	600	654	61,6	
	Nunspeet	1.064	600	673	63,3	
	Oldebroek	1.066	600	648	60,8	
Gemeente Nijmegen	-	1.198	600	721	60,2	
Gemeente Utrecht	-	3.334	1.800	1.901	57,0	
Regio Waterweg	Maassluis	1.095	600	649	59,3	
	Vlaardingen	1.842	1.000	1.030	55,9	
Regio West-Brabant	Bergen op Zoom	1.009	600	615	61,0	
	Halderberge	1.018	600	638	62,7	
	Moerdijk	1.016	600	620	61,0	
	Steenbergen	1.044	600	613	58,7	
	Tholen	1.097	600	700	63,8	
	Woensdrecht	1.018	600	649	63,8	
Regio Westelijke Mijnstreek	Beek	1.021	600	715	70,0	
	Schinnen	1.025	600	703	68,6	
	Sittard-Geleen	1.066	600	667	62,6	
	Stein	1.021	600	691	67,7	
Gemeente Zwolle	Midden	374	200	211	56,4	
	Noord	497	250	262	52,7	
	Oost	419	250	255	60,9	
	West	417	250	264	63,3	
	Zuid	401	250	259	64,6	

Contractant	Deelgebied	Steekproef	Target	Responsen	
Provincie Gelderland	Achterhoek	1.932	600	1.274	65,9
	FoodValley	1.364	600	828	60,7
	Noord-Veluwe	6.498	600	3.974	61,2
	Rivierenland	1.070	600	657	61,4
	Stadregio Arnhem	1.332	600	825	61,9
	Stadsregio Liemers	1.060	600	677	63,9
	Stadsregio Nijmegen	1.756	600	1.101	62,7
	Stedendriehoek	1.657	600	1.049	63,3

5.3.5 Vragenlijstduur

Volgens randvoorwaarde 20 in paragraaf 2.1 zou de gemiddelde tijdsduur van de vragenlijst maximaal 30 minuten zijn. Na afloop van het veldwerk is de gemiddelde vragenlijstduur per mode van dataverzameling bepaald, zie tabel 5.10.

Tabel 5.10 Gemiddelde vragenlijstduur naar mode

Steekproef	Minuten
Cawi	30,0
Capi	30,8
Cati	24,6

Uit tabel 5.10 blijkt dat alleen bij de aan-huis waarneming de gemiddelde vragenlijstduur van 30 minuten wordt overschreden, zij het maar beperkt. De cawi-vragenlijst neemt gemiddeld exact 30 minuten in beslag. Het is conform verwachting dat cati de kortste gemiddelde vragenlijstduur heeft en capi de langste. Vuistregel van CBS is dan ook dat cati in ieder geval de afgesproken gemiddelde vragenlijstduur niet mag overschrijden. Aan die vuistregel wordt voldaan.

Referenties

[1] Projectovereenkomst WoON 2018, module Woningmarkt, versie 30-11-2016.

Bijlage 1 Toegepaste brieven bij WoON 2018

In deze bijlage zijn voorbeeldbrieven opgenomen. Tijdens het drukken worden de NAW gegevens, de aanhef, de datum, het gebruikersnummer en de toegangscode toegevoegd.

Aanschrijfbrief cawi

Centraal Bureau voor de Statistiek
Postbus 24500 | 2490 HA Den Haag
Postbus 4481 | 6401 CZ Heerlen
www.cbs.nl

ons kenmerk DVZ-2018-S-H0019/WoON
onderwerp CBS-onderzoek
datum Heerlen, februari 2018

Geachte ¹

We brengen thuis veel tijd door. Onze woning en onze woonomgeving spelen dan ook een belangrijke rol in ons leven. Voor u misschien ook. Maar hoe voelt u zich thuis eigenlijk? Bent u tevreden met uw koop- of huurwoning? Of zijn er dingen die u aan de woning zou willen veranderen? En hoe zit het met de omgeving en buurt waar u woont? Heeft u veel contact met uw burens? Of juist niet? Het CBS en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voeren het 'Woon Onderzoek Nederland' uit om antwoord te krijgen op dit soort vragen.

Voor dit onderzoek vraagt het CBS een klein aantal personen om de vragenlijst in te vullen. U bent daar één van. U vertegenwoordigt veel andere inwoners in Nederland. Het is daarom belangrijk dat u aan dit onderzoek meedoet. U helpt ons daar enorm mee.

Als dank voor uw hulp vindt u bij deze brief een bon ter waarde van 5 euro.

Hoe kunt u meedoen?

U kunt de vragenlijst invullen via internet. Om de gegevens te beschermen gebruiken we een beveiligde verbinding. U vindt de vragenlijst op het volgende internetadres:

<https://vragenlijst.cbs.nl/wonen>

Typ dit adres in de adresbalk bovenaan uw scherm, niet in Google of een andere zoekmachine.

Uw gebruikersnummer:

Uw toegangscode: ²

Niet iedereen wil of kan een vragenlijst invullen op internet. Daarom kan een medewerker van het CBS u over enkele weken bezoeken of bellen, als de vragenlijst dan nog niet is ingevuld.

Uw gegevens zijn veilig

Bij al onze onderzoeken zijn uw gegevens veilig. Onderaan deze brief leest u daar meer over.

Heeft u vragen?

Bel ons gerust op (045) 570 64 00. Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 17.00 uur. U kunt ook naar contactcenter@cbs.nl mailen. Of neem een kijkje op www.cbs.nl/woon.

U doet ons een groot plezier als u één van de komende dagen de vragenlijst invult.

Ik dank u alvast hartelijk voor uw tijd en medewerking.

Met vriendelijke groet,

Mevrouw dr. A. Boeljen
Hoofddirecteur Dataverzameling

Uw gegevens zijn bij al onze onderzoeken veilig. Dit is een verplichting van het CBS die in de wet is bepaald. Het CBS heeft verschillende maatregelen getroffen om uw gegevens te beschermen. Zo zorgt de wet ervoor dat uw gegevens alleen voor statistische doelen worden gebruikt. Geen enkele instelling kan toegang eisen tot de gegevens die het CBS verzamelt. In de statistische informatie van het CBS zijn persoonlijke gegevens nooit te herkennen.

Het CBS verzamelt zelf gegevens maar krijgt ook veel bestanden van andere instellingen. Hierin staan bijvoorbeeld de gegevens van de bevolkingsadministraties, het UWV WERKbedrijf, de sociale diensten en de salarisadministraties van veel bedrijven. Die informatie voegen we samen. Het CBS en BZK maken statistieken over de Nederlandse samenleving met die informatie. Zo werken we zo zuinig mogelijk.

Eerste rappelbrief cawi

Centraal Bureau voor de Statistiek
Postbus 24500 | 2490 HA Den Haag
Postbus 4481 | 6401 CZ Heerlen
www.cbs.nl

ons kenmerk DVZ-2018-S-H0020/WoON
onderwerp CBS-onderzoek
datum Heerlen, april 2018

Geachte ,

Twee weken geleden heeft u van ons een brief ontvangen. Hierin vroegen we u om mee te doen aan het 'Woon Onderzoek Nederland'. Een belangrijk onderzoek van het CBS en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). De vragen die gesteld worden, gaan over de manier waarop mensen hun woonsituatie beleven. Zo willen we nagaan of inwoners van Nederland tevreden zijn met hun huis, hun omgeving en de buurt waar ze wonen.

Veel mensen hebben al gereageerd. Uw vragenlijst hebben wij helaas nog niet ontvangen. Misschien bent u er nog niet aan toegekomen. Ik zou u het zeer op prijs stellen als u de vragenlijst alsnog wilt invullen. Zo helpt u ons een beter beeld te krijgen van de situatie op de woningmarkt.

Hoe kunt u meedoen?

U kunt de vragenlijst invullen via internet. Om uw gegevens te beschermen gebruiken we een beveiligde verbinding. U vindt de vragenlijst op het volgende internetadres:

<https://vragenlijst.cbs.nl/wonen>

Typ dit adres in de adresbalk bovenaan uw scherm, niet in Google of een andere zoekmachine.

Uw gebruikersnummer:

Uw toegangscode:

Niet iedereen wil of kan een vragenlijst invullen op internet. Daarom kan een medewerker van het CBS u over een aantal weken bezoeken of bellen, als de vragenlijst dan nog niet is ingevuld.

Uw gegevens zijn veilig

Bij al onze onderzoeken zijn uw gegevens veilig. Onderaan deze brief leest u daar meer over.

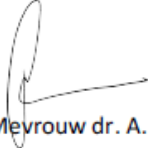
Heeft u vragen?

Bel ons gerust op (045) 570 64 00. Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 17.00 uur. U kunt ook naar contactcenter@cbs.nl mailen. Of neem een kijkje op www.cbs.nl/woon.

U doet ons een groot plezier als u één van de komende dagen de vragenlijst invult.

Ik dank u alvast hartelijk voor uw tijd en medewerking.

Met vriendelijke groet,

Mevrouw dr. A. Boeijen
Hoofddirecteur Dataverzameling

Uw gegevens zijn bij al onze onderzoeken veilig. Dit is een verplichting van het CBS die in de wet is bepaald. Het CBS heeft verschillende maatregelen getroffen om uw gegevens te beschermen. Zo zorgt de wet ervoor dat uw gegevens alleen voor statistische doelen worden gebruikt. Geen enkele instelling kan toegang eisen tot de gegevens die het CBS verzamelt. In de statistische informatie van het CBS zijn persoonlijke gegevens nooit te herkennen.

Het CBS verzamelt zelf gegevens maar krijgt ook veel bestanden van andere instellingen. Hierin staan bijvoorbeeld de gegevens van de bevolkingsadministraties, het UWV WERKbedrijf, de sociale diensten en de salarisadministraties van veel bedrijven. Die informatie voegen we samen. Het CBS en BZK maken statistieken over de Nederlandse samenleving met die informatie. Zo werken we zo zuinig mogelijk.

Tweede rappelbrief cawi (ingevulde einddatum is fictief)

Centraal Bureau voor de Statistiek
Postbus 24500 | 2390 HA Den Haag
Postbus 4481 | 6401 CZ Heerlen
www.cbs.nl

ons kenmerk **DVZ-2018-S-H0021/WoON**
onderwerp **CBS-onderzoek**
datum **Heerlen, maart 2018**

Geachte

Een aantal weken geleden heeft u van ons een brief ontvangen. Hierin vroegen we u om mee te doen aan het 'Woon Onderzoek Nederland'. Een belangrijk onderzoek van het CBS en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). De vragen die gesteld worden, gaan over de manier waarop mensen hun woonsituatie beleven. Zo willen we nagaan of inwoners van Nederland tevreden zijn met hun huis, hun omgeving en de buurt waar ze wonen.

Veel mensen hebben al gereageerd. Uw vragenlijst hebben wij helaas nog niet ontvangen. Slechts een klein aantal mensen is gevraagd om mee te doen aan dit onderzoek. Daarom is het extra belangrijk dat u meedoet. Pas dan weten we zeker dat de resultaten zo goed mogelijk zijn. U kunt de vragenlijst nog tot **12 maart 2018** invullen.

Hoe kunt u meedoen?

U kunt de vragenlijst invullen via internet. Om uw gegevens te beschermen gebruiken we een beveiligde verbinding. U vindt de vragenlijst op het volgende internetadres:

<https://vragenlijst.cbs.nl/wonen>

Typ dit adres in de adresbalk bovenaan uw scherm, niet in Google of een andere zoekmachine.

Uw gebruikersnummer:

Uw toegangscode:

Niet iedereen wil of kan een vragenlijst invullen op internet. Daarom kan een medewerker van het CBS u over een aantal weken bezoeken of bellen, als de vragenlijst dan nog niet is ingevuld.

Uw gegevens zijn veilig

Bij al onze onderzoeken zijn uw gegevens veilig. Onderaan deze brief leest u daar meer over.

Heeft u vragen?

Bel ons gerust op (045) 570 64 00. Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 17.00 uur. U kunt ook naar contactcenter@cbs.nl mailen. Of neem een kijkje op www.cbs.nl/woon.

U doet ons een groot plezier als u één van de komende dagen de vragenlijst invult.

Ik dank u alvast hartelijk voor uw tijd en medewerking.

Met vriendelijke groet,

Mevrouw dr. A. Boeijen
Hoofddirecteur Dataverzameling

Uw gegevens zijn bij al onze onderzoeken veilig. Dit is een verplichting van het CBS die in de wet is bepaald. Het CBS heeft verschillende maatregelen getroffen om uw gegevens te beschermen. Zo zorgt de wet ervoor dat uw gegevens alleen voor statistische doelen worden gebruikt. Geen enkele instelling kan toegang eisen tot de gegevens die het CBS verzamelt. In de statistische informatie van het CBS zijn persoonlijke gegevens nooit te herkennen.

Het CBS verzamelt zelf gegevens maar krijgt ook veel bestanden van andere instellingen. Hierin staan bijvoorbeeld de gegevens van de bevolkingsadministraties, het UWV WERKbedrijf, de sociale diensten en de salarisadministraties van veel bedrijven. Die informatie voegen we samen. Het CBS en BZK maken statistieken over de Nederlandse samenleving met die informatie. Zo werken we zo zuinig mogelijk.

Centraal Bureau voor de Statistiek
Postbus 24500 | 2490 HA Den Haag
Postbus 4481 | 6401 CZ Heerlen
www.cbs.nl

ons kenmerk DVZ-2018-S-H0023/WoON
onderwerp CBS-onderzoek
datum Heerlen, maart 2018

Geachte!

We brengen thuis veel tijd door. Onze woning en onze woonomgeving spelen dan ook een belangrijke rol in ons leven. Voor u misschien ook. Maar hoe voelt u zich thuis eigenlijk? Bent u tevreden met uw koop- of huurwoning? Of zijn er dingen die u aan de woning zou willen veranderen? En hoe zit het met de omgeving en buurt waar u woont? Heeft u veel contact met uw buren? Of juist niet? Het CBS en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voeren het 'Woon Onderzoek Nederland' uit om antwoord te krijgen op dit soort vragen.

Voor dit onderzoek vraagt het CBS een klein aantal personen om de vragenlijst in te vullen. U bent daar één van. U vertegenwoordigt veel andere inwoners in Nederland. Het is daarom belangrijk dat u aan dit onderzoek meedoet. U helpt ons daar enorm mee.

Hoe kunt u meedoen?

Binnenkort belt een medewerker van het CBS u om vragen te stellen over een aantal onderwerpen zoals de kwaliteit van uw woning, de voorzieningen in uw buurt, uw waardering daarvoor en uw eventuele verhuishwensen.

Uw gegevens zijn veilig

Bij al onze onderzoeken zijn uw gegevens veilig. Onderaan deze brief leest u daar meer over.

Heeft u vragen?

Bel ons gerust op (045) 570 64 00. Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 17.00 uur. U kunt ook naar contactcenter@cbs.nl mailen. Of kijk op www.cbs.nl/woon voor meer informatie.

U doet ons een groot plezier als u meedoet aan dit onderzoek.

Ik dank u alvast hartelijk voor uw tijd en medewerking.

Met vriendelijke groet,

Mevrouw dr. A. Boeijen
Hoofddirecteur Dataverzameling

Uw gegevens zijn bij al onze onderzoeken veilig. Dit is een verplichting van het CBS die in de wet is bepaald. Het CBS heeft verschillende maatregelen getroffen om uw gegevens te beschermen. Zo zorgt de wet ervoor dat uw gegevens alleen voor statistische doelen worden gebruikt. Geen enkele instelling kan toegang eisen tot de gegevens die het CBS verzamelt. In de statistische informatie van het CBS zijn persoonlijke gegevens nooit te herkennen.

Het CBS verzamelt zelf gegevens maar krijgt ook veel bestanden van andere instellingen. Hierin staan bijvoorbeeld de gegevens van de bevolkingsadministraties, het UWV WERKbedrijf, de sociale diensten en de salarisadministraties van veel bedrijven. Die informatie voegen we samen. Het CBS en BZK maken statistieken over de Nederlandse samenleving met die informatie. Zo werken we zo zuinig mogelijk.

Brieftekst aan-huis benadering verhuizers

ons kenmerk
onderwerp
datum

CBS Heerlen
Postbus 4481
6401 CZ Heerlen

<aanhef>

We brengen thuis veel tijd door. Onze woning en onze woonomgeving spelen dan ook een belangrijke rol in ons leven. Voor u misschien ook. Maar hoe voelt u zich thuis eigenlijk? Bent u tevreden met uw koop- of huurwoning? Of zijn er dingen die u aan de woning zou willen veranderen? En hoe zit het met de omgeving en buurt waar u woont? Heeft u veel contact met uw bureaus? Of juist niet? Het CBS en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voeren het 'Woon Onderzoek Nederland' uit om antwoord te krijgen op dit soort vragen.

Voor dit onderzoek vraagt het CBS een klein aantal personen om de vragenlijst in te vullen. U bent daar één van. U vertegenwoordigt veel andere inwoners in Nederland. Het is daarom belangrijk dat u aan dit onderzoek meedoet. U helpt ons daar enorm mee.

Hoe kunt u meedoen?

Binnenkort bezoekt een medewerker van het CBS u om vragen te stellen over een aantal onderwerpen zoals de kwaliteit van uw woning, de voorzieningen in uw buurt, uw waardering daarvoor en uw eventuele verhuishwensen.

Uw gegevens zijn veilig

Bij al onze onderzoeken zijn uw gegevens veilig. Onderaan deze brief leest u daar meer over.

Heeft u vragen?

Bel ons gerust op (045) 570 64 00. Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 17.00 uur. U kunt ook naar contactcenter@cbs.nl mailen. Of kijk op www.cbs.nl/woon voor meer informatie.

U doet ons een groot plezier als u meedoet aan dit onderzoek.

Ik dank u alvast hartelijk voor uw tijd en medewerking.

Met vriendelijke groet,

Mevrouw dr. A. Boeijen
Hoofddirecteur Dataverzameling

Uw gegevens zijn bij al onze onderzoeken veilig. Dit is een verplichting van het CBS die in de wet is bepaald. Het CBS heeft verschillende maatregelen getroffen om uw gegevens te beschermen. Zo zorgt de wet ervoor dat uw gegevens alleen voor statistische doelen worden gebruikt. Geen enkele instelling kan toegang eisen tot de gegevens die het CBS verzamelt. In de statistische informatie van het CBS zijn persoonlijke gegevens nooit te herkennen.